

Omakoti

FORSSA » NUMERO 1/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Yksityiset terveyspalvelut hyvinvointia tukemassa

Kattoremontin voi toteuttaa
talvellaikin

20

Häiriötilanteisiin varautuminen
alkaa kotoa

22

Asu aidosti kaupungissa

Forssassa kaikki elämän laadukkaat
palvelut ovat oikeasti ihan lähellä,
helposti saavutettavissa ja isoja
kaupunkeja edullisemmin.
Täällä aikasi ja rahasi riittävät työn
tekemisen lisäksi myös mukaviin
omiin ja perheen juttuihin.

Tee tilaa unelmillesi ja tutustu asumisen
mahdollisuuksiin: www.forssa.fi/asukkaaksi

Sähköasennukset kunnossa? Varmista se ammattilaisella!

Teemme sähkölaitteistojen ja -asennusten
tarkastukset sekä mittaukset luotettavasti
ja nopeasti. Turvallisuus alkaa oikeista
mittauksista – me varmistamme, että
kaikki toimii kuten pitää.

Ota yhteyttä ja
varaa tarkastus!

050 464 2955

jpmittausjavalvontapalvelut@gmail.com

Mittaus- ja
Valvontapalvelut Ky

TUKES:in valtuuttama tarkastaja

AA-lux Oy

SÄHKÖISTÄ OSAAMISTA

- Sähköasennus- ja suunnittelu
- Sähköhuolto ja kunnossapito
- Valaistusratkaisut
- Aurinkosähköjärjestelmät
- Autonlatauslaitteet
- Tarvikemyynti

ANTTI AARNIO
puh. 050 536 2398
antti@aa-lux.fi

www.aa-lux.fi

TURVAA OMAISUUTESI

LUOTETTAVAT RATKAISUT
YLI 30 VUODEN KOKEMUKSELLA
Suunnittelu • Myynti • Asennus

Hälyttimet

- Murto
- Palo
- Hätä
- Vesivahinko

- Kameravalvonta
- Ovipuhelimet
- Automaatio
- Paikantimet

Hälytin- ja valvontajärjestelmien verkkokauppa
on avattu osoitteessa kauppa.halyttimet.fi

FORSSAN HÄLYTINPALVELU

Puh. 0400-475 571

www.halyttimet.fi

KAIKKI PALVELUT SAMAN KATON ALTA!

LAMMINTIE 504, 31600 JOKIOINEN

Aurinko- ja
akustojärjestelmät

Ilmalämpöpumput

Vesi-ilmalämpöpumput

Antennijärjestelmät

Kuituhitsaukset

Sähköurakointi

Sähköasennus

Sähköautonlataus

Valaistus- ja
sähkösuunnittelu

Ohjelmointi

☎ 050 411 4011 ✉ myynti@enerkia.fi

🌐 www.enerkia.fi

☎ 010 567 9710 ✉ myynti@karpelin.fi

🌐 www.karpelin.fi

KYSY TARJOUS JA OTA YHTEYTTÄ!

Tammela

Kahden kansallispuiston koti

Lounais-Hämeen helmi
tarjoaa helppoa ja
monipuolista asumista,
yritysystävällisyyttä ja
luonnon rauhaa.

Tutustu mahdollisuuksiin tammela.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	3
Nro 2/2026	vko	16
Nro 3/2026	vko	22
Nro 4/2026	vko	33
Nro 5/2026	vko	41

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 14 000 kpl

Pientalot Forssan, Humppilan, Jokioisten, Loimaan, Tammelan ja Ypäjän taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

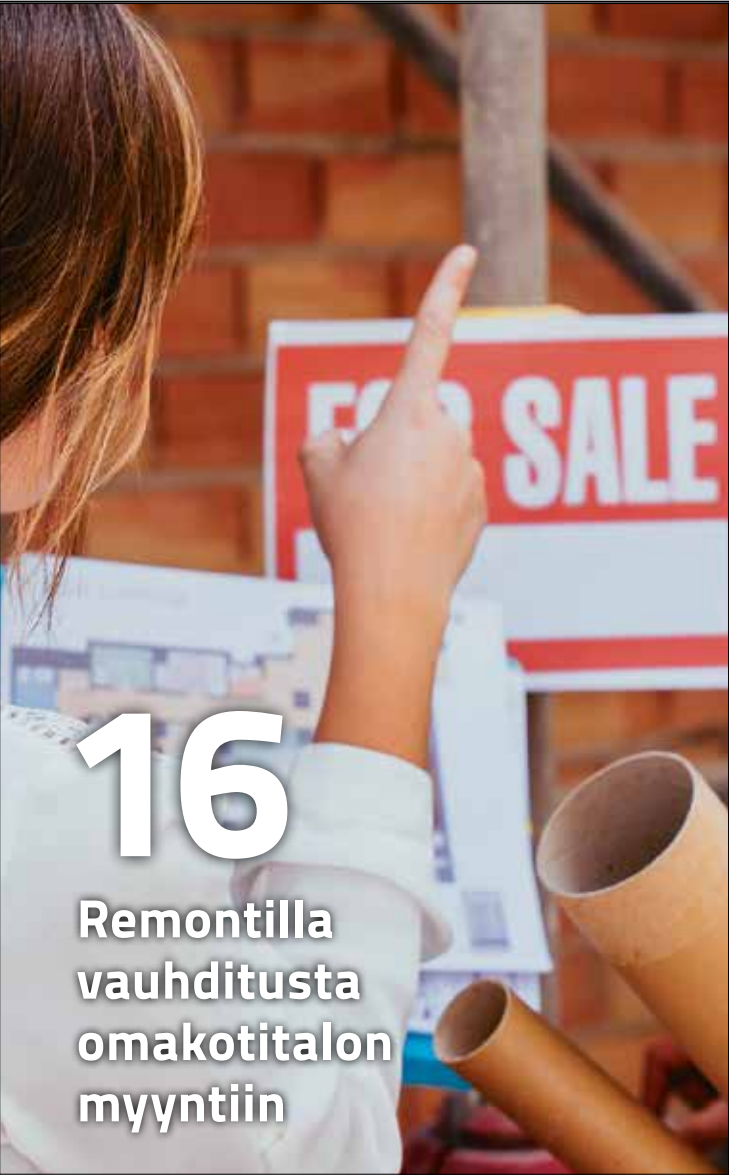
Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Joona Kotilainen / Kuvia Suomesta

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Freepik

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Yksityiset terveyspalvelut
- 10 Omakotiasumisen lakikiemuroita
- 12 Ylimääräinen kylpyhuone omakotitaloon
- 16 Kodin arvoa nostavat remontit
- 20 Kattoremontti talvella
- 22 Kodin paloturvallisuus ja varautuminen
- 25 Lakipalsta
- 26 Ajanviete
- 27 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Laittaako sähkön tehomaksu arjen uusiksi?

Energiavirasto julkaisi loppuvuodesta 2025 määräysluonnoksen, joka sai monen omakotiasujan niskakarvat nousemaan pystyyn. Luonnos sisälsi ehdotuksen sähkön tehomaksusta eli ylimääräisestä lisämaksusta, jonka sähköyhtiön asiakas joutuisi maksamaan kulutushuipusta kuukaudelle, mikäli hänen sähkönsiirtosopimuksensa siis moisen tehomaksun sisältää.

Ehdotuksen mukaan tehomaksu määräytyisi jatkossa 15 minuutin huipputehon mukaan viisi kilowattia ylittävän tehon osalta. Muun muassa Omakotiliitto älähti asiasta heti tuoreeltaan, pitäen esitettyä viiden kilowatin tehomaksurajaa aivan liian alhaisena tavanomaiseen arkikäyttöön nähden. Esimerkiksi samanaikainen sähköauton lataus ja sähkökiukaan lämmitys, suihkussa käynti ja ruuan valmistus uunissa nostavat omakotitalon kulutuksen äkkiä esitetyn rajan yli. Myös huipputehon 15 minuutin mittausaikaa pidettiin liian lyhyenä.

Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2029, mutta sähköverkkoyhtiöt voivat alkaa noudattaa sitä vaikka jo tänä vuonna, kun määräys on hyväksytty. Perimmiltään tavoitteena on tasoittaa sähkönkäytön tehohuippuja ja näin tasapainottaa sähköverkkomme kuormitusta. Toteutuessaan määräys tulee kuitenkin edellyttämään omakotiasujilta uudenlaista ajattelua arkeen, ja kenties uusia teknologisia ratkaisuja tuomaan joustoa ja suunnitelmallisuutta sähkönkulutukseen.

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen
päätoimittaja

VESIVAHINGON SATTUESSA SOITA!
0400 932 453

Hoidamme kartoituksen ja raportoinnin vakuutusyhtiöosi nopeasti ja luotettavasti.

 LOIMAAN RAKENNEKUIVAUS OY
0400 932 453, jarmo@kosteuskartoitus.fi
Kosteuskartoitus.fi

Koti- ja mökkisiivoukset, remonttisiivoukset, ikkunanpesut. Teemme siivouksia myös taloyhtiöille ja yrityksille.

Arja 050 447 2997
arja@arjamari.fi

SIIVOUSAPU
ArjaMari

» LYHYESTI

Halpalaitteiden paloriskit unohtuvat helposti ostohuomassa

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti marraskuussa, aivan joulun ostoshuuman ja Black Fridayn alla, että halpaverkkokaupoista tilatut sähkölaitteet voivat aiheuttaa paloriskin ja sähköiskun vaaran.

Nettishoppailu voi säästää aikaa, rahaa ja vai-vaa, mutta vain, jos ostokset tehdään harkiten. Hetken huumassa tehty tilaus voi johtaa petty-mykseen tai jopa suurvahinkoon, jos esimerkik-si edullisesti ostettuun sähkölaitteeseen tulee vika.

Sähkön aiheuttamat rakennuspalot ja raken-nuspalovaarat aiheuttavat Turvallisuus- ja ke-mikaaliviraston Tukesin mukaan pelastuslaitok-sille vuosittain yli 2 000 hälytystehtävää. Tur-vassa on havaittu, että sähkölaitteiden ja laturien vioista aiheutuvat tulipalot ovat olleet kasvussa.

– Osassa tapauksista laite on tilattu halpa-verkkokaupasta. Vaikka vahinkoja korvataan, ne aiheuttavat aina huolta ja harmia ja joskus me-netyksiä, joita raha ei korvaa, sanoo Turvan pal-velupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Tulipaloriski voi syntyä, jos laitteessa on val-mistusvirhe, huonolaatuisia osia tai se ei kestä Suomen sähköverkon jännitettä. Erityisesti hal-patuotteissa voi olla puutteita ylikuumenemis-suojauksessa, ja laturit voivat aiheuttaa oikosu-lun tai ylikuumenemisen.

– Halpaverkkokaupasta tilatun laitteen aihe-uttama tulipalo on pahimmillaan tuhonnut koko kodin. Eräässä tapauksessa latauksessa ollut sähkölaitte johti yli 300 000 euron palovahin-koon. Turvallisuudesta säästämisen voi lopulta koitua erittäin kalliiksi, Hämäläinen jatkaa.

Muista nämä turvallisuusvinkit sähkölaitteiden kanssa

Turvallinen ostaminen alkaa luotettavasta verk-kokaupasta. Varmista, että verkkokauppa on tunnettu ja toimii EU:n lainsäädännön mukai-sesti. Epäilyttävän halpa hinta voi tarkoittaa, että tuotetta ei ole testattu turvallisuusstandar-dien mukaan.

Tuotteiden latureina on suositeltavaa käyttää ainoastaan alkuperäisiä, laadukkaita latureita.

Tulipaloriskin voivat aiheuttaa myös vikaantu-neet sähkölaitteet, kuten televisio, tietokoneet, kylmälaitteet, pesukoneet ja laturit. Jos jotain vikoja ilmenee, pistorasia tai laite tulee ottaa pois käytöstä ja tutkituttaa vika ammattilaisel-la mahdollisimman pian vian havaitsemisen jäl-keen.

Toimi oikein sähköpalon sattuessa

Katkaise virta mahdollisimman nopeasti. Irrota laitteen virtapistoke, jos se on turvallista.

Jos pistoketta ei voi irrottaa, sulje tai irrota su-lake virran katkaisemiseksi.

Tukahduta alkava palo käsisammuttimella, sammutuspeitteellä tai paksulla matolla (ei kui-tenkaan muovi- tai tekokuitumatolla).

Huomioi, että akkulaitteiden palo voi olla eri-tyisen vaikea sammuttaa itse.

Tulipalotilanteessa tärkeintä on huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta. Jos palo leviää tai on hallitsematon, poistu välittömäs-ti, sulje ovet perässäsi ja soita hätänumeroon 112.

Tilkkuilu mahdollistaa luovuuden ja kierrätyksen

Taitoliitto valitsi vuoden 2026 kä-sityötekniikaksi tilkkuilun. Tilkkui-lussa eli tilkkutöissä yhdistyvät pe-rinteet ja rajaton määrä luovuut-ta. Lisäksi tilkkutyöt antavat hyvän mahdollisuuden hyödyntää huk-ka- ja ylijäämäkankaita käsityöhar-rastuksessa.

– Tilkkutöihin voi hyvin käyttää uusien materiaalien sijaan myös muista käsitöistä jääneitä kan-gaspaloja tai kierrätysmateriaale-ja. Näin sellaisetkin palat, joita ei muuten voisi hyödyntää, tulevat järkevään käyttöön, sanoo Taitoliit-ton toiminnanjohtaja **Minna Hyy-tiäinen**.

– Ajan saatossa olemme osin ka-dottaneet ymmärryksen materi-aalien arvokkuudesta. Nyt on hyvä hetki pysähtyä pohtimaan neit-seellisten materiaalien tuotannon ympäristökuormaa sekä tekstiili-teollisuuden ylijäämämateriaalien hyötykäyttöä. Kaikenlainen mate-riaalien elinkaaren pidentäminen

on vastuullisempaa kuluttamista.

Käytännön tarpeista luovaksi taiteeksi ja harrastukseksi

Monipuoliset tekniikat avaavat tilkkutöistä kiinnostuneelle lähes rajattomasti erilaisia tapoja, kurin-alaisesta ja tarkasta mallin mukai-sesta ompelusta vapaaseen tilkku-maalaukseen. Kierrätysmateriaa-lien käytössä tilkkuompeleijan kan-nattaa kiinnittää huomiota mate-riaalien laatuun: tilkkutyössä kan-kaiden olisi hyvä olla keskenään samanpaksuisia ja -laatuisia.

Suomessa tilkkutöiden perinne on saanut vaikutteita muun muas-sa Pohjois-Amerikkaan suuntau-tuneen siirtolaisuuden ja paluu-muuton myötä, joka toi vaikutteita 1900-luvun alkupuolella erityises-ti Pohjanmaan rannikkoseuduille. Teollisen tekstiilituotannon ja talo-udellisten muutosten myötä koti-talouksien tilkkutyöt ovat muuttu-

neet välttämättömästä tarpeesta harrastukseksi.

Nykyään tilkkutyötä tehdään sekä perinteisin mallein että hy-vin modernina, taiteellisenä ilmai-suna. Suomessakin toimii useita tilkkukiltoja, joissa tilkkuilu on mitä suuremmassa määrin myös yhteisöllistä oppimista ja taitojen jaka-

mista.

Tilkkutyö ei ole siis vain tekniik-ka – se on ajattelutapa, jossa jokai-nen pala on mahdollisuus, kuvailee Taitoliitto. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä tilkkutöitä, vaan tilkkuilussa tärkeää on erilaisten tekniikoiden, materiaalivalintojen ja tapojen hy-väksyminen.

Erik Mclean / Unsplash

Kiinteistöjen järjestelmät kuntoon ennen pakkasia

Järkevää kiinteistön ylläpitoa on varmistaa kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta jo ennen kovinta talvea. Motiva nosti aiheen esille tiedotteessaan jo loppuvuodesta ja korosti, että myös energiankulutus pysyy kurissa, kun laitteet ja järjestelmät toimivat oikein. Oikeat säädöt ja asetukset pitävät niin ikään huolta tilojen viihtyisyydestä.

– Rakennusta ei pidä lämmittää tuloilman kautta, jollei kyseessä ole ilmalämmitteinen kohde. Eli tuloilman sopiva lämpötila kannattaa asettaa välille 16–18 celsiusastetta. Näin ilma vaihtuu tehokkaasti eri tiloissa eikä lämmin ilma jää katonrajaan. Tuloilma lämpenee huonetilassa sitten sopivaksi lämmitysjärjestelmän avulla, muistuttaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tarkista, varmista ja säädä oikein

Kun ilmanvaihdon nestekiertoinen lämmöntalteenottojärjestelmä on puhdas ja sen LTO-pii-

rin glykolipitoisuus oikea, se toimii tehokkaasti. Muun tyyppisissä LTO-malleissa puhtauden lisäksi keskeistä on tiiveyden varmistaminen.

– Erityisesti talvella tarpeenmukaisesta ilmanvaihdosta on hyötyä, jottei tuhlata turhaan energiaa. Myös lämpötilat kannattaa säätää tilakohtaisesti. Oleskelutiloissa oikea lämpötila on 20–21 C, porrashuoneissa 16–18 C ja muissa tiloissa, kuten varastoissa 10–12 C. Autotalissa riittää 5 C, Tolvanen lisää.

Sähköisiä lisälämmittimiä ei normaalisti tarvita, kun lämmitysverkosto on tasapainossa ja toimii suunnitellusti. Ennakoivassa lämmityksessä varataan lämpöä rakennukseen ennen pakkasjaksoa tai sähkön hintapiikkejä, erityisesti sähkölämmitys- tai lämpöpumppukohteisissa.

Sähkön tehopiikkejä voi pienentää esimerkiksi ajoittamalla ilmanvaihtolaitteiden käynnistymisen eri ajankohtiin. Myös autosähköla-
taukseen voi tarvittaessa asettaa rajoituksia.

Samalla tasaantuu tehontarve. Lämpöpumppujen ja muiden lämmityslaitteiden toiminta on varmistettava ja tarvittaessa huolehdittava huollosta ennen kovimpia pakkupakkasia. Lämpöpumpun toimintaa kannattaa seurata ja vikailmoituksiin reagoida pikaisesti, jottei lämpöpumppu jää tuottamaan lämpöä sähkövastuksilla.

Automaatio ja anturit tarkistuslistalle

Hybridilämmityksessä säädöt ja automaatio ovat keskeisiä. On harkittava tarkkaan, milloin kannattaa hyödyntää lämpöpumppua ja milloin kaukolämpöä. Erityisesti uusien asennusten jälkeen on varmistettava ohjauksen toimivuus. Automaatiota kannattaa seurata ja mitausantureiden toiminta korjata tarvittaessa. Kiinteistöjen käyttäjiltä voi kysyä palautetta tilojen viihtyisyydestä, rakennuksen toiminnasta ja sisäilmasta.

Kaukosäädin on kodin yllättävä bakteeripesäke

Milloin olet viimeksi puhdistanut television kaukosäätimen? Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** epäilee, että suurin osa suomalaisista ei osaa vastata kysymykseen. Kaukosäädin on kuitenkin monen yllätykseksi yksi kodin likaisimmista esineistä.

– Kaukosäädintä kosketaan päivittäin, mutta sen puhdistaminen unohtuu helposti. Kun useat ihmiset käyttävät samaa laitetta, bakteerit kulkeutuvat kädestä toiseen ja pöpöt leviävät, Alastalo kertoo.

Sykyisin flunssien, norovirusten ja muiden tautien leviämiskäsi on erityisen suuri. Yksinkertaisilla toimilla, kuten kaukosäätimen säännöllisellä puhdistamisella, voi vähentää tartuntojen määrää kotona.

– Kodin siivouksessa keskitytään usein näkyvästi likaisiin kohteisiin, kuten lattioihin ja tasoihin. Todelliset bakteeripesäkkeet ovat kuitenkin usein esineitä, jotka eivät näytä likaisilta, mutta joita kosketaan jatkuvasti. Kaukosäätimen pyyhkiminen kerran viikossa ja sairastelukauden aikana useamminkin voi eh-

käistä koko perheen sairastumista, Alastalo sanoo.

Puhdista myös kahvat, nupit ja valokatkaisijat

Näppärimmin kaukosäätimen puhdistus onnistuu kevyesti kostealla siivousliinalla ja vanupuikolla, jolla pieniinkin väleihin pääsee käsiksi. Halutessaan kaukosäätimen voi myös desinfioida pyyhkimällä sen talouspaperilla ja tipalla käsidesiä. Alastalo muistuttaa, että patterit tulee aina poistaa laitteesta ennen puhdistuksen aloittamista ja antaa laitteen kuivah-
taa kunnolla ennen niiden takaisin laittoa.

Kaukosäätimen lisäksi säännöllinen puhdistus kannattaa tehdä myös tietokoneen näppäimistölle, hiirelle ja pelikonsoleille sekä valokatkaisijoille, kahvoille ja kodinkoneiden nupeille.

– Tiheästä käsi-
pesusta ei juuri ole hyötyä, jos päivittäin koskettavat esineet jäävät puhdistamatta, Alastalo toteaa.

Flunssakaudella hän neuvoo kiinnittämään huomiota myös tiheään käsi-
pyyhkimisen ja siivousliinojen pesuun.

Freepik

Terveys- teema

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Terveyttä ja hyvinvointia – mutta mistä?

Suomen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut ovat myllerryksessä samalla kun väestö ikääntyy, ylipainon määrä on nousussa ja kokemus henkisestä kuormituksesta kasvanut. Muutospaineissa myös yksityisten terveyspalveluiden rooli suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä on menossa uusiksi.

On hyvin tunnettu tosiasia, että uudenvuodenlupauksilla on tapana saada kuntosalit täyttymään alkuvuodesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vaikuttavat kiinnostavan suomalaisia kuitenkin jo muillakin osin – ja hyvä niin. Esimerkiksi vuonna 2024 julkaistut ruokasuositukset näkyivät lihajalosteiden ja leikkeleiden myynnissä, jonka marraskuussa kerrottiin kääntyneen viime vuoden aikana laskuun.

Samaan aikaan sosiaali- ja terveyspalvelumme ovat kuitenkin myllerryksessä. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) julkaisi syksyllä vuoteen 2040 ulottuvan sote-visiona, jossa tuotiin esille sote-palveluiden ydinongelmia. Visiossa todettiin

muun muassa palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden olevan nykyisellään riittämätön, ja monikanavaisen sote-järjestelmän vaikea ohjata.

Tilanteeseen tavoiteltiin korjausliikettä perustamalla hyvinvointialueet, joihin on kuitenkin kohdistunut viime vuosina suuria säästöpaineita. Vaikka sote-uudistus koski varsinaisesti vain julkisia palveluita, se on vaikuttanut myös alan yksityisiin toimijoihin. Toimiala on yleisesti suurten muutosten äärellä, toteaa terveyspalvelujohtaja, asiantuntijalääkäri **Emma Kajander** Hyvinvointiala Hali ry:stä,

– Kaikki, mikä tapahtuu julkisissa sotepalveluissa, oli se sitten hyvää tai huonoa, heijastuu yksityisiin palveluihin ja niiden kysyntään.

Yksityinen sektori tuottaa osan julkisista palveluista

Hyvinvointiala Hali ry edustaa sosiaali- ja terveysalan yrityksiä, yhdistyksiä ja järjestöjä, jäseninään noin 1500 alan toimijaa. Emma Kajander kertoo jäsenkunnan sisältävän niin suurimpia sotealan yrityksiä kuin esimerkiksi pieniä hoiva-alan palveluntuottajia.

– Jäsenemme tuottavat aika paljon myös julkisia palveluita. Hoivapalveluja ostetaan vaikka näiltä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön sote-visio nostikin esille myös niin sanotun monituottajuuden roolin palveluiden saatavuudessa. Kajander tote-

aa, että monituottajuutta tarvitaan, jotta hyvinvointialueiden vastuulla olevat palvelut voidaan ylipäättään järjestää.

- Niitä voivat tuottaa sekä hyvinvointialueet itse, mutta myös yksityiset yritykset, järjestöt ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Hyvinvointialueet ovat kuitenkin ryhtyneet säästämään myös ostopalveluista, mikä voi pahimmillaan ennen pitkää heikentää palvelujen saatavuutta. Yhtenä ratkaisuna rajallisiin sote-resursseihin Kajander esittää valinnanvapausmallia, jossa soten rahavirrat seuraisivat asiakasta tämän haluaman palveluntuottajan pariin. Näin voitaisiin kenties saada myös uusia pieniä palveluntuottajia niille paikkakunnille, joissa hyvinvointialueet ovat lakauttaneet terveyskeskuksen.

- Ei tarvitsisi aina olla isoa sotekeskusta kaikkine palveluineen, vaan aika monelle voisi riittää peruspalveluna, että olisi lääkäri-hoitaja -pari.

Työvoiman saatavuudessa odotettavissa haasteita

Hyvinvointialueiden viimeaikaiset säästökuurit ja henkilöstövähennykset ovat Kajanderin mukaan johtaneet vähän yllättäenkin siihen, että tällä hetkellä työvoimaa on sote-sektorilla yhtäkkiä poikkeuksellisen hyvin saatavilla.

- Nyt juuri sattuu olemaan tällainen suvantovaihe. Hyvinvointialueet ovat säästäneet myös siinä, että on ollut ennätysellisen paljon yt-neuvotteluja ja vähennetty työntekijöitä.

Vaikka sotealan työvoiman saanti on tällä hetkellä hyvä, tilanne todennäköisesti muuttuu lähitulevaisuudessa. Kajander arvioi alan ammattilaisista tulevan suuri pula jo ennen 2030-lukua.

- Se johtuu siitä, että väestö vanhenee niin paljon, että palvelun- ja hoivantarve kasvaa ja hoidontarve kasvaa. Pienemmät ikäluokat eivät voi olla sellaisia, että kaikki niissä koulutautuvat sote-alalle.

Vaikka tekoälystä ja teknologian kehityksestä odotetaan helpotusta tilanteeseen, työvoiman riittävyys tuleekin hänen mukaansa olemaan lähivuosikymmeninä yksi alan suurimpia haasteita.

Kelan valinnanvapauskokeilu on koettu toimivaksi

Kela aloitti syyskuussa 2025 valinnanvapauskokeilun, jonka puitteissa 65 vuotta täyttäneet voivat käydä yksityisellä yleislääkärillä julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Kokeilun sisältämien käyntien määrä kuten niihin sisällytetyt tutkimukset ovat kuitenkin rajallisia.

Haastattelun hetkellä marraskuussa kokeilua oli takana runsas pari kuukautta. Emma Kajander toteaa kokeilun käynnistyneen hyvin.

- Arviomme mukaan ensimmäisen parin kuukauden aikana sen piirissä on luultavasti tehty suunnilleen 20 000 käyntiä.

Heidän tietonsa pohjautuvat kuitenkin osin Hali ry:n jäseniltä kerättyyn tietoon. Kajander huomauttaa Kelan tilastojen perustuvan korvausten maksuhetkeen eikä asiakaskäynnin ajankohtaan, joten ne laahaavat hieman jäljessä. Jäsenet ovat keränneet myös palautetta asiakailtaan.

- Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että hoitoon on päässyt nopeasti ja että he ovat itse saaneet määritellä hoidon tarpeen,

Kajanderin näkemyksen mukaan myös palveluntuottajat ovat olleet kokeiluun tyytyväisiä. Etenkinärkevän kattohinnan määrittely eri tutkimustoimenpiteille on vaatinut tarkkaa harkintaa. Hän pitää sitä kuitenkin onnistuneena.

- Tähän on lähtenyt mukaan hyvin satoja palveluntuottajia ympäri Suomen - mutta ei mitenkään yltiöpäisen innostuneena, mikä viittaisi siihen että korvaustaso olisi liian korkea.

Valinnanvapauskokeilu antaa tilaa myös päivityksille

Kajander kehuu valinnanvapauskokeilun suunnittelua

INVATAKSI- JA TILATAKSI- KULJETUKSET

TAKSI

J. Korsi 0400 311 400

T. Korsi 0400 170 555

J. Korsi

taksiforssa.fi

Tervetuloa kyytiin!

Tilaa HUOLETON KYyti numerosta

040 7575 833

1+6

PYÖRÄTUOLI
VARUSTUS

TAKSI

TILAUSAJOT MAX. 16 HENK. MYÖS KELA-AJOT

TAKSI TUOMAS SIREN YPÄJÄ

Forssassa MYÖ JA HUOLTAA
OMPELU-, SAUMAUS-
JA PEITETIKKIKONEET

PK-OMPELUKONE

VARASTOMYYNTI

Hämeentie 8 Forssa, 050 373 0359. Avoimma: ma 10-17, to-pe 10-15

45 vuotta ompelukonehuoltoa, KAIKKI MERKIT
HUOM! Paljon vaihtokoneita!

HÄRKÄTIEN PUUTAVARA OY

• Puutavaraa ja rakennustarvikkeet • Määrämitta-katkaisupalvelu

• PYYDÄ TARJOUS SÄHKÖPOSTILLA

• Katso tarjouserät nettisivuiltamme

Sahantie 5 Renko. Harri 040 843 6064, Tuula 0400 526 514
www.harkatienpuutavara.fi | myynti@harkatienpuutavara.fi

Omakoti

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

Asiantuntevaa fysioterapiaa!

Fysioterapiasta saa
myös Kela-korvausta.
Varaa aikasi meiltä!

050 501 9178

Kutomonkuja 2 A 1, 30100 FORSSA

www.onnifysio.fi

Teemme myös kotikäyntejä.
Tiesitkö, että kotona tehtävä fysioterapia
on kotitalousvähennyskelpoista?

onnistuneeksi. Joustavana sitä voidaan tarvittaessa päivittää, mikäli muutostarpeita ilmenee, ja uusien palveluntuottajien on helppoa liittyä siihen mukaan myöhemminkin. Hän uskookin uusienkin toimijoiden innostuvan nähdessään miten esimerkiksi suuremmat ovat onnistuneet.

- Ja voi jopa muodostua ihan uusiakin yrityksiä, jotka ovat huomanneet, että tässä voi olla heille mahdollisuus toimia markkinoilla.

Kajander kertoo pohtineensa aluksi, oliko kokeiluun sisällytetty tutkimusvalikoima liian suppea laboratoriokokeiden ja erityisesti röntgentutkimuksen suhteen. Sillä on kuitenkin pärjätty hänen mukaansa yllättävän hyvin.

- Uskon, että kun kokeilussa mennään vähän pidemmälle, pitää kuitenkin keskustella olisiko siihen järkevää sisällyttää enemmän kuin kolmea käyntiä vuodessa.

Vaikka vain harva tarvitsee niin paljon palveluita, hoidon jatkuvuuden vuoksi hänen mielestään olisi arvokasta, että asiakkaat voisivat jatkaa hoitoaan samassa paikassa. Nyt asiakas voi käydä kolme ensimmäistä kertaa yksityisellä, mutta joutuu sen jälkeen jatkamaan hoitoaan julkisella puolella.

Terveyspalveluiden trendinä digitaalinen seuranta

Kajander toteaa monien olevan hyvin kiinnostuneita hoitamaan terveyttään ja ennaltaehkäisemään vaivoja. Vastaanotoilla on huomattu entistä useampien asiakkaiden harrastama terveyden ja kunnon optimointi ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen terveyden seurannassa.

- Ja he myös käyttävät erilaisia apuvälineitä siihen; älykelloja, unen monitorointia ja aktiivisuuden monitorointia, tämän tyyppistä. Kyllä ne tulevat esille esimerkiksi siellä lääkärin vastaanotolla ihan eri tavalla kuin 10 vuotta sitten.

Yksityisten terveyspalveluiden pääpaino on Kajanderin mukaan edelleen perinteisessä terveydenhuollossa. Asiakkaat kuitenkin hakeutuvat nykyisin terveyspalvelujen pariin ollessaan huolissaan esimerkiksi muuttuneesta pulssiprofiilistaan tai heikentyneestä unenlaadusta.

- Ja sitten ollaan hyvin kiinnostuneita siitä miten pitäisi syödä, ja mittauttamaan erilaisia pitoisuuksia veressä.

Samalla väestön ikääntyminen, suomalaisten kasvanut ylipaino ja yleistynyt liikkumattomuus ovat olleet jo pitkään terveysalan haasteina. Kajander mainitsee yhtenä riskitekijänä myös istumatyön. Asia ei kuitenkaan ratkea tuijottamalla sitä, miten paljon viikkoonsa saa mahdutettua suunniteltua liikunnanharrastamista. Sen sijaan hän kehottaisi ihmisiä panostamaan aktiiviseen arkeen.

- Kaikki sellainen kävely, tekeminen ja puuhastelu on äärimmäisen hyvä. Ja mitä enemmän on ikää, sitä tärkeämpää on, että pysyy myös liikkeellä.

**Forssan
Ilona**

Tässä on Johanna.

Yhdessä yli 30 muun ilonalaisen kanssa
hän varmistaa, että kotiin on ilo tulla.

**Siistiä
paikallista
palvelua**

Freepik

Mitä vitamiineja kannattaa syödä?

Ravintolisien käyttö on ollut Suomessa jo pitkään yleistä. Esimerkiksi vuonna 2017 niitä käytti 64 prosenttia 18–74-vuotiaista naisista ja 52 prosenttia miehistä.

Aina ravintolisät eivät kuitenkaan olisi tarpeen, sillä kehon tarvitsemia vitamiineja ja kivennäisaineita saadaan usein aivan riittävästi jo ruoasta. Myös liiallinen vitamiinien saanti voi olla haitallista. Yliannoksen vaara piilee etenkin rasvaliukoisissa vitamiineissa, jotka varastoituvat elimistöön.

Mitä vitamiineja siis esimerkiksi perusterveen aikuisen kannattaisi ottaa – ja milloin?

Yleisesti ottaen vitamiinien tarpeeseen vaikuttavat ihmisen ikä, ruokavalio ja terveydentila. Vitamiinit voi ottaa mihin vuorokaudenaikaan tahansa, mutta rasvaliukoiset vitamiinit (A, D, E, K) imeytyvät paremmin ruokailun yhteydessä otettuina. Suomessa kannattaa kiinnittää huomiota ainakin kolmen vitamiinin tai ravintolisän saantiin:

1. Kaikki suomalaiset, myös aikuiset, tarvitsevat D-vitamiinia ravintolisästä ainakin pimeinä talvikuukausina. Lasten, iäkkäiden, raskaana olevien ja imettävien olisi hyvä saada sitä ympäri vuoden. D-vitamiinia on hankala saada riittävästi ruoasta, mikäli ruokavalio ei sisällä päivittäin D-vitamiinoituja tuotteita, kasviöljyjä ja kalaa. Koska D-vitamiini on rasvaliukoinen vitamiini, se imeytyy kehoon parhaiten ruuan kanssa otettuna.

2. B12-vitamiinia esiintyy luontaisesti suuria määriä vain eläinperäisissä tuotteissa, kuten lihassa ja maitotuotteissa, mutta sitä saadaan myös esimerkiksi täysjyväviljasta. B12-vitamiinin puute voi kuitenkin aiheuttaa anemiaa ja hermostovaurioita, joten varsinkin vegaanien ja kasvissyöjien kannattaa turvata sen riittävä saanti ravintolisänä.

3. Jodi on etenkin kilpirauhasen toiminnalle tärkeä kivennäisaine, jonka puute voi aiheuttaa muun muassa voimattomuutta ja keskittymisvaikeuksia. Sisä saadaan esimerkiksi jodidusta suolasta, maitotuotteista, kananmunista ja kalasta. Vegaanien ja kasvissyöjien kannattaa siis huolehtia myös jodin riittävästä saannista. Liioitella ei kuitenkaan tarvitse: jodin saantisuositus on aikuisille 150 mikrogrammaa vuorokaudessa, ja myös liiallisesta jodinsaannista voi koitua terveysongelmia.

Lähteet: www.yle.fi, www.yliopistonapteekki.fi

Huomiota hammasterveyteen

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tiedotti vuoden 2024 lopulla hampaiden eroosion olevan hyvin yleistä aikuisilla. Terve Suomi -väestötutkimuksessa oli havaittu, että vähäistä eroosiota hampaissa esiintyy jopa 71 prosentilla suomalaisista ja vähintään kohtalaista eroosiota 17 prosentilla.

Eroosiolla tarkoitetaan hampaan kiilteen liukenemista ja hampaiden syöpymistä. THL:n mukaan erityisesti happamat juomat, kuten energia- ja urheilujuomat pehmentävät ja liuottavat hammaskiillettä ja aiheuttavat eroosiota.

Hampaiden reikiintyminen eli karies on puolestaan yleisin suun sairauksista ja aiheutuu bakteereista. Hampaiden reikiintymistä voi ehkäistä itse muutamalla arkisella, mutta tehokkaalla keinolla:

1. Pese hampaat fluorihammastahnalla aamuin ja illoin. Pese hampaita vähintään kahden minuutin ajan ja käy jokaisen hampaan kaikki pinnat läpi hammasharjalla. Valitse hammasharjaksi mahdollisimman pehmeäpäinen harja, jotta ikenet eivät vaurioidu ja vetäydy. Sähköhammasharja on tavallista hammasharjaa tehokkaampi puhdistaja.

2. Puhdista hammasvälit päivittäin ennen hampaiden harjausta, jotta ruoantähteet poistuvat hammasväleistä. Hammaslankaa tai hammasväliharjaa käyttämällä hammastahnan fluori pääsee vaikuttamaan hammasväleissä, mikä ehkäisee reikien muodostumista.

3. Odota ruokailun jälkeen vähintään puoli tuntia ennen hampaiden harjausta. Jokainen ruokailu aiheuttaa suuhun happohyökkäyksen, jonka aikana hampaat ovat hauraammat. Hampaat kannattaa siis pestä aamuisin ennen aamupalaa tai odottaa vähintään 30 minuuttia aamupalan jälkeen ennen harjausta.

4. Ruokailu aiheuttaman happohyökkäyksen vuoksi kannattaa myös pitää ateriaritmi tasaisena ja syödä päivän aikana korkeintaan 5–6 ateriaa. Jos suussa on jatkuvasti happohyökkäyksiä, hampaat altistuvat reikiintymiselle ja kulumiselle. Ruokailun jälkeen otettu ksylitolipurukumi tai -pastilli katkaisee ruokailun aiheuttaman happohyökkäyksen, jolloin hampaat altistuvat vähemmälle raskuudelle.

5. Vesi ei aiheuta suuhun happohyökkäystä, joten sitä kannattaa suosia ruokajuomana. Sitä voi juoda myös aterioiden välissä, kun taas virvoitusjuomat, mehut ja limsat on parempi säästää ennen juhlahetkiä.

Lähteet: www.thl.fi, www.kaypahoito.fi ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotiasumisen lakikiemuroita

Naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki toimivat yleisinä ohjenuorina myös omakotialueilla ja määrittelevät omakotiasujan oikeuksia ja velvollisuuksia. Naapureiden kesken voi silti syntyä erimielisyyksiä arkisistakin asioista.

Kotini on linnani, kuuluu sanonta.

Omakotitalossakaan ei voi kuitenkaan asua täysin omavaltaisesti itsevaltiaana tai naapureistaan piittamatta. Omakotiasujalle on säilytetty monia velvollisuuksia: esimerkiksi jätelaki edellyttää omakotitaloasujia lajittelemaan biojätteensä yli 10 000 asukkaan taajamissa, ja hulevedetkin on hallittava tontilla niin, ettei niistä koidu haittaa naapureille.

Tiiviisti rakennetulla omakotialueella oma tonttikan ei anna automaattisesti oikeutta aivan mihin tahansa; pihalla ei voi muun muassa säilöä liutaa autonromuja tai suurikokoista venettä, eikä autotallissa säilyttää isoja määriä polttoainetta. Peräkärryä tai asuntovaunua saa kyllä säilyttää pihalla, mutta ei asua siinä pysyvästi. Jos tontilla on kaa-vaan merkittyjä puita, niitäkään ei voi kaataa omin luvuin.

Mikäli omakotiasuja ei pysyttele ruodussa esimerkiksi edellä mainittujen asioiden osalta, naapurisopu voi olla koetuksella. Kuka tahansa kuntalainen voi tarvittaessa pyytää kunnan rakennusvalvontaviranomaisia tarkastamaan kiinteistökohteen, ja nämä voivat myös puuttua saamiinsa valituksiin.

Olipa kyseessä sitten luvaton raja-aita, naapurin pihaa varjostava puu tai naapuritontille valuvat vedet, pitkittyvät naapuririidat voidaan välttää, kunhan yhteisistä säännöistä pidetään kiinni – ja asioista ollaan valmiita keskustelemaan.

Häiritsevä melu ja siisteys yleisiä riidanaiheita

Omakotialueiden tyypillisiä riidanaiheita ovat kiinteistöjen ja hallinta-alueiden rajoille sijoittu-

vat asiat kuten aidat ja kasvillisuus, kertoo hankepäällikön sijainen **Irja Hanelius** Asumisrauhan keskukselta.

Aiemmin Naapuruussovittelun keskuksena tunnettu Asumisrauhan keskus on tarjonnut neuvontaa ja sovittelua asumiseen tai naapuruuteen liittyvien riita- ja konfliktitilanteiden käsittelyyn jo reilut kymmenkunta vuotta. Heillä on siis kattava käsitys siitä, millaiset asiat kiristävät naapureiden välejä pientaloalueilla.

– Muita riitatilanteita aiheuttavia asioita ovat naapurista kantautuvat äänet kuten koirien haukkuminen, naapurin piha-alueen siisteys, lämmitysjärjestelmiin liittyvät asiat ja häiritseväksi koettu käyttäytyminen, Hanelius lisää.

Talvisin naapuruussuhteita voivat koetella puolestaan esimerkiksi puunpolton päästöt ja lumenluonnista aiheutuvien lumikasojen sijoittami-

nen tontilla. Hanelius toteaa konfliktin aiheuttaneen asian määrittelyn olevan kuitenkin usein haastavaa. Tilanteiden pitkittyessä on yleensä tapahtunut jo paljon ja vuorovaikutus naapureiden välillä mennyt rikki.

– Esimerkiksi aitamitilanteessa voi tilanne konfliktoitua ei vain itse aidasta vaan siitä syystä, että tieto aitamuutoksesta tulee naapurille suoraan rakennusviranomaisilta eikä naapurilta.

Erilaiset laintulkinnat usein riidan juurisyynä

Muun muassa naapuruussuhdelaki ja yleinen järjestyslaki määrittelevät, mitä omakotiasuja voi tontillaan tehdä. Siinä vaiheessa, kun asiakkaat ottavat yhteyttä Asumisrauhan keskuksen, konfliktia on Haneliuksen mukaan usein jo yritettykin ratkaista vetoamalla lakiin ja sääntöihin.

– Ratkaisua ei ole kuitenkaan lakipykälästä löytynyt, koska naapurit ovat tulkinneet niitä eri tavalla tai konfliktin syynä on eriaävät näkemykset asian vakavuudesta.

Siksipä sovittelussa ratkaisua ei ryhdytä hakemaan lakikirjoista vaan osapuolten tarpeista lähtien, keskustellen sovittelijan avulla.

– Jos asiakkaat haluavat nimenomaan tietää enemmän asiaa koskevasta lainsäädännöstä tai varmistua juridisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ohjaamme heidät juridiikan asiantuntijapalveluihin.

Uusi rakennuslaki ei poistanut kaikkia velvoitteita

Helsingin Sanomat uutisoi syksyllä naapuririidasta, joka oli aiheutunut omakotitalon omistajan rakennettua autotalinsa liian lähelle naapuritontin vastaista rajaa, mielestään uuden rakentamislain mukaisesti. Naapuri – ja kaavamääräykset – olivat asiasta kuitenkin toista mieltä. Vaikka lakiuudistus helpottikin erilaisten piharakennusten rakentamista, asiassa on syytä pitää yhä mielessä alueen rakennuskaava ja rakennusmääräykset.

Uuden rakentamislain tulkinta ei ole erottunut merkittävästi Asumisrauhan keskukselle tulleissa sovittelutapauksissa. Hanelius toteaa vastaavia tilanteita ilmenneen jo koko heidän kymmenvuotisen toimintansa ajan.

– Kokemuksemme mukaan parhaiten konflikteja ennalta ehkäistään keskustelemalla naapurin kanssa ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Keskustelussa mietitään yhdessä, miten toteutuksessa voidaan huomioida myös asumisrauhan jatkuminen naapureiden kesken.

Sovitteluratkaisu pitkittyneeseen naapuririitaan

Mikäli naapuririita pitkittyy ja siihen ei saavuteta ratkaisua keskustellen, Hanelius neuvoa olemaan yhteydessä esi-

merkiksi Asumisrauhan keskuksen.

– Joskus asiakas saattaa haluta pitkittyneessä ja raskaaksi kokemassaankin tilanteessa vain sitä, että tulee kuulluksi ja mahdollisesti neuvoja siitä, miten voisi aiempaa rakentavammalla lähestymistavalla yrittää vielä itse lähestyä naapuria, hän kertoo.

– Useimmiten asiakas kuitenkin toteaa olevansa niin väsynyt ja stressaantunut tilanteeseen, että hän haluaa Asumisrauhan keskuksen sovittelijan mukaan asian ratkaisemiseen.

Mikäli asiakas haluaa sovittelijan mukaan, hänen kanssaan käydään läpi sovittelun kulku ja pyydetään naapurin yhteystiedot. Seuraavaksi sovittelija on yhteydessä naapuriin, ja mikäli myös naapuri on valmis kohtaamaan tilanteen äärellä, voi sovittelija lähteä auttamaan osapuolia.

Hanelius toteaa käyttävänsä sanaa ”valmis” tarkoituksella. Hän kertoo riitojen pitkittyvän usein juuri siksi, että osapuolet eivät ole vielä valmiita ratkaisun etsimiseen yhdessä.

– Oikeastaan vasta sitten, kun tilanne on molemmista osapuolista sietämättömämpi kuin naapurin kohtaaminen sovittelun merkeissä, on hyvä hetki aloittaa.

Rakennusoikeuden määrä sanelee tontin arvon

Omakotitalojen rakentaminen on viime vuosina painotunut kaupunkieihin ja kasvukeskuksiin, joissa tontitkin ovat yleensä pienempiä. Samalla omakotitalojen keskimääräinen huoneistoala on pienentynyt.

Kunnat ja kaupungit houkuttelevat mielellään uusia asukkaita, joten tontit pyritään kaavoittamaan houkutteleviksi ja niiden hintataso pitämään kohtuullisena. Tontin hintaa sanelevat pääasiassa sijainti ja koko, tai tarkemmin sanottuna rakennusoikeuden määrä. Tontin koko vaikuttaa suoraan siihen, millaisen kodin voit rakentaa ja kuinka paljon tilaa jää pihalle ja vapaa-ajan viettoon.

Rakennusoikeus voi vaihdella eri alueilla paljonkin kaava-alueiden asemakaavamääritysten mukaan. Asemakaavaa säätelevät vuorostaan maankäyttö- ja rakennuslaki sekä rakennusjärjestys.

Halutuimmilla alueilla ja kasvukeskuksissa mieluisan pientalotontin saaminen voi olla kuitenkin kiinni arpaonesta. Jos onni ei käy myöten, tontteja voi etsiä myös yksityisiltä markkinoilta.

Tontti voidaan myydä kokonaan tai se voidaan jakaa lohkomalla tai halkomalla. Lohkominen tarkoittaa, että kiinteistö jaetaan useampaan määräalaan, joista muodostuu uusia kiinteistöjä.

Tontin lohkominen on yleistä erityisesti ostajia houkuttelevilla alueilla, sillä vapaita tontteja on rajallinen määrä kasvukeskuksissa. Tontin halkominen tarkoittaa käytännössä myös tontin jakamista useammaksi määräalaksi yhteisomistajien kesken, mutta erona lohkomiseen on se, että halkomisessa ei tehdä erillistä jakosopimusta tai haeta lainhuutoja.

Kunnat ja kaupungit myös vuokraavat tontteja yleensä 30 tai jopa 100 vuoden vuokra-ajaksi. Useimmiten tontin voi halutessaan lunastaa omaksi, minkä hinta vaihtelee paikkakunnittain. Vuokraoikeutta ei voida kuitenkaan purkaa äkillisesti, joten käytännössä omakotiasujalle ei ole suurta väliä, onko tontti oma vai vuokralla. Jos vuokra-aika on päättymässä lähiaikoina, tontin lunastamista kannattaa kuitenkin harkita. Suuremmissa kaupungeissa tontin vuokra voi nimittäin nousta kerralla tuntuvasti.

Lähteet: Pientaloteollisuus, Suomen Kiinteistönvälittäjät ry ■

Moniin jälleenrakennuskauden taloihin kylpyhuoneet ja wc:t on rakennettu jälkeinpäin. Ne voi tehdä melkein mihin tahansa talvilämpimään tilaan, kunhan ne suunnitellaan ja rakennetaan ammattimaisesti.

Teksti: Ulla Sirén

Kylpyhuone syntyy vaikka vinttikamariin

Ajanmukaiset ja turvalliset peseytymistilat tarvitaan jokaiseen kotiin. Vanhimmissa taloissa ne saattavat puuttua kokonaan ennen peruskorjausta, mutta toisinaan muutaman vuosikymmenen ikäisiinkin omakotitaloihin täytyy rakentaa uusi kylpyhuone. Ja se onnistuu kyllä, joskus yllättävälläkin tavalla.

Peseytymistilojen käyttö on historian kuluessa kokenut monia mullistuksia. Siinä missä sauna pihassa hoiti entisaikoina kaikki märkätilojen tehtävät kuppaamisesta pyykinpesuun, tarvitsemme nykyään saunan lisäksi erilliset kylpyhuoneet, vessat ja kodinhoitohuoneet saman katon alle, missä muukin asunto sijaitsee.

Kaikissa vanhoissa omakotitaloissa märkätiloja ei ole riittävästi, tai ne sijaitsevat käyttäjien kannalta hankalissa paikoissa. Silloin joudutaan pohtimaan, voisiko uuden rakentaa, vaikka sille ei ole varausta rakennuspiirustuksissa.

– Kyllä voi, kunhan suunnitellaan ja rakennetaan huolella ja ammattimaisesti, vastaa Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskuksen (PRKK ry.) remonttineuvoja, rakennusmestari **Timo Jokela**.

Kohti nykyajan mukavuuksia

Tyypillinen esimerkki talosta, johon kylpyhuone ja sisä-wc on rakennettu jälkeinpäin, on sotien jälkeisen ajan rintamamiestalo. Alkuperäisiin piirustuksiin ei kuulunut kylpyhuonetta eikä wc:tä, vesijohtoa eikä viemärointiä, ainoastaan erillinen saunarakennus ja ulkokuone sekä kaivo pihassa. Sen kaltainen rakennussuunnittelu oli tavallaan jo syntyessään vanhentunutta, sillä pahimpien pulavuosien kurjuudesta selvittyään Suomi alkoi kovaa vauhtia kehittyä moderniksi kaupungistuvaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Asumisen taso nousi nopeasti, ja nykyajan mukavuuksia alettiin vaatia koteihin viimeistään 1960-luvulta alkaen. Rintamamiestalojen neliöiden käyttö vain oli laskettu valmiiksi niin tarkkaan, että tilaa ei tahtonut riittää

mihinkään ylimääräiseen. Siksi ensimmäinen ratkaisu pesutilakysymykseen oli pieni eteisen nurkkaan rakennettu wc sekä kellarisauna.

– Samalla syntyivät ensimmäiset remonttien haittavaikutukset. Kun vesijohdot ja viemärit tuotiin talon alle, tehtiin lattiaan alle kaivanto, josta muodostui salaoja. Vesi alkoi nousta kellareihin, Timo Jokela kertoo.

Elintasosiivistä koitui ongelmia

Seuraavaksi rintamamiestalojen ja muiden vanhanaikaisiksi käyneiden talojen kylkeen alettiin rakentaa elintasosiipiä, joihin märkätilat sijoitettiin.

– Se oli sinänsä hyvä ratkaisu, koska lisäsiipin ratkaisu talon tilakysymyksen. Mutta kovin pitkäikäiseksi ne eivät ehtineet, ennen kuin ongelmia alkoi

ilmestyä, sillä rakennusteknisesti ne olivat huonosti toteutettuja, Jokela toteaa.

Kylpyhuonerakentamisen lyhyt sotienjälkeinen historia opetti siis ainakin sen, mitä virheitä voi tehdä, kun märkätiloja rakennetaan jälkikäteen taloon, johon niitä ei ole alun perin suunniteltu. Virheiden paras puoli taas on se, että niistä voi oppia.

Hyvä suunnittelu ratkaisee

Hyvä uutinen uutta kylpyhuonetta suunnitteleville on, että vanha talo, olkoon se peräisin miltä aikakaudelta tahansa, ei ole itsessään este märkätilojen rakentamiselle, sillä ratkaiseva tekijä ei ole kylpyhuoneen sijainti vaan suunnittelu.

– Kunnollisella suunnittelulla kylpyhuoneen voi tehdä käytännössä minne tahansa, ellei aivan puun oksalle yritä, Timo Jokela naureskelee.

Suosittelavaa on silti keskittää suunnitelmat talvilämpimiin tiloihin. Sellaiset kesämökit ja piharakennukset, jotka pidetään talvella kylminä, eivät ole hyviä kylpyhuoneen paikkoja, koska niissä ne eivät tahdo kestää, Jokela muistuttaa.

Kylpyhuoneen voi periaatteessa rakentaa mille tasolle tahansa. Vanhan talon peruskorjauksen yhteydessä märkätilat voi hyvin suunnitella yläkertaan, kunhan rakenteiden kantavuus riittää. Ne saa rakennettua jopa sellaiseen kellariin, jossa viemäri kulkee ylempänä kuin lattia.

Toisin kuin 60 vuotta sitten, nykyisissä omakotitaloissa on pääsääntöisesti olemassa kylpyhuoneet, wc:t ja sisäsaunat, mutta ne voivat sijaita väärällä tasolla käyttäjien kuntoon katsoen. Omakotitaloissa asutaan nykyaikana pitkälle vanhuuteen asti ja yhä useammin yksin. Ikä ja sairaudet pakottavat suunnittelemaan asioita uudelleen. Jos suihkutilat sijaitsevat kellarikerroksessa tai yläkerrassa, mutta asukas ei enää pysty liikkumaan portaissa, suihkusta tulee saman tien käyttökelvoton. Uusi pitää sovittaa sellaiseen tilaan, jossa sitä voi käyttää turvallisesti.

– Silloin täytyy lohkaista pala jostakin sopivasta huoneen tai eteisen nurkasta uutta kylpyhuonetta varten vaikka sellaisella periaatteella, että joskus se voidaan purkaa ja palauttaa huonejärjestyks entiselleen, Jokela sanoo.

Lupia ja valvontaa

Kylpyhuoneen rakentaminen vanhaan taloon onnistuu siis loppujen lopuksi aika helposti, mutta sillä edellytyksellä, että toteutus tehdään asiantuntevasti ja huolellisesti ja edetään oikeassa järjestyksessä. Timo Jokelan mukaan asiantuntijan on oltava mukana projektin alusta loppuun asti. Amatööritönnä märkätiloja ei voi eikä saakaan rakentaa.

Ensimmäiseksi pitää selvittää kotikunnan rakennusvalvonnasta, tarvitaanko rakentamislupa, vai riittääkö, että tehdään oma ilmoitus. Jos on tarkoitus rakentaa lisäsiipi, täytyy varmistua, että tontilla riittää rakennusoikeutta. Tyypillisesti korjaus- ja muutostyöltä vaaditaan rakennuslupa, jos työ voi vaikuttaa rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin. Märkätilan laajentamiseen kuivaan tilaan tarvitaan aina rakentamislupa, samoin silloin, jos huomattava osa kiinteistön vesi- tai viemärijohdoista tai molemmista uusitaan. Lupa täytyy olla myös, jos olemassa olevaan märkätilaan tehdään suurehkoja muutoksia, tai jos niitä tehdään yhtä aikaa useamman asunnon märkätiloihin. Jos uusitaan vain pohjakerroksen näkyvillä olevia putkia, luvan tarvetta voidaan harkita tapauskohtaisesti.

Ammattilaisen tekemällä kartoituksella alkuun

Varsinainen suunnittelu alkaa asiantuntevan ammattilaisen tekemällä kartoituksella. Samalla muodostuu käsitys siitä, mitä kaikki tulee maksamaan, mikä taas helpottaa kustannusarvion laatimista. Ammattilainen tarvitaan myös tekemään varsinaiset suunnitelmat, joiden valmistuttua voi hakea rakentamislupaa. Työtä ei saa aloittaa, ennen kuin lupa on myönnetty.

Kun kaikki luvat ja suunnitelmat ovat kunnossa, on aika etsiä, kilpailuttaa ja valita urakoitsija tai urakoitsijat. Timo Jokela suosittelee vahvasti käyttämään yhtä urakoitsijaa, joka hoitaa projektin kokonaisvastuullisesti: rakennus-, LVI-, sähkö- ja pinnoitustyöt.

– On paljon helpompaa hoitaa kaikki työt saman pääuraakoitsijan alaisuudessa, kuin pilkkoa homma erillisille tekijöil-

Forssan rappaus ja lattiapumppaus

Maalaus-, tasoite-, rappaukset. Kipsilattiapumppaukset.
Huoneistoremontit ja muut rakennustyöt.

KNAUF
Tuotteesta tilaksi

0400 475 293
Petsamontie 7, 31640 Humpila

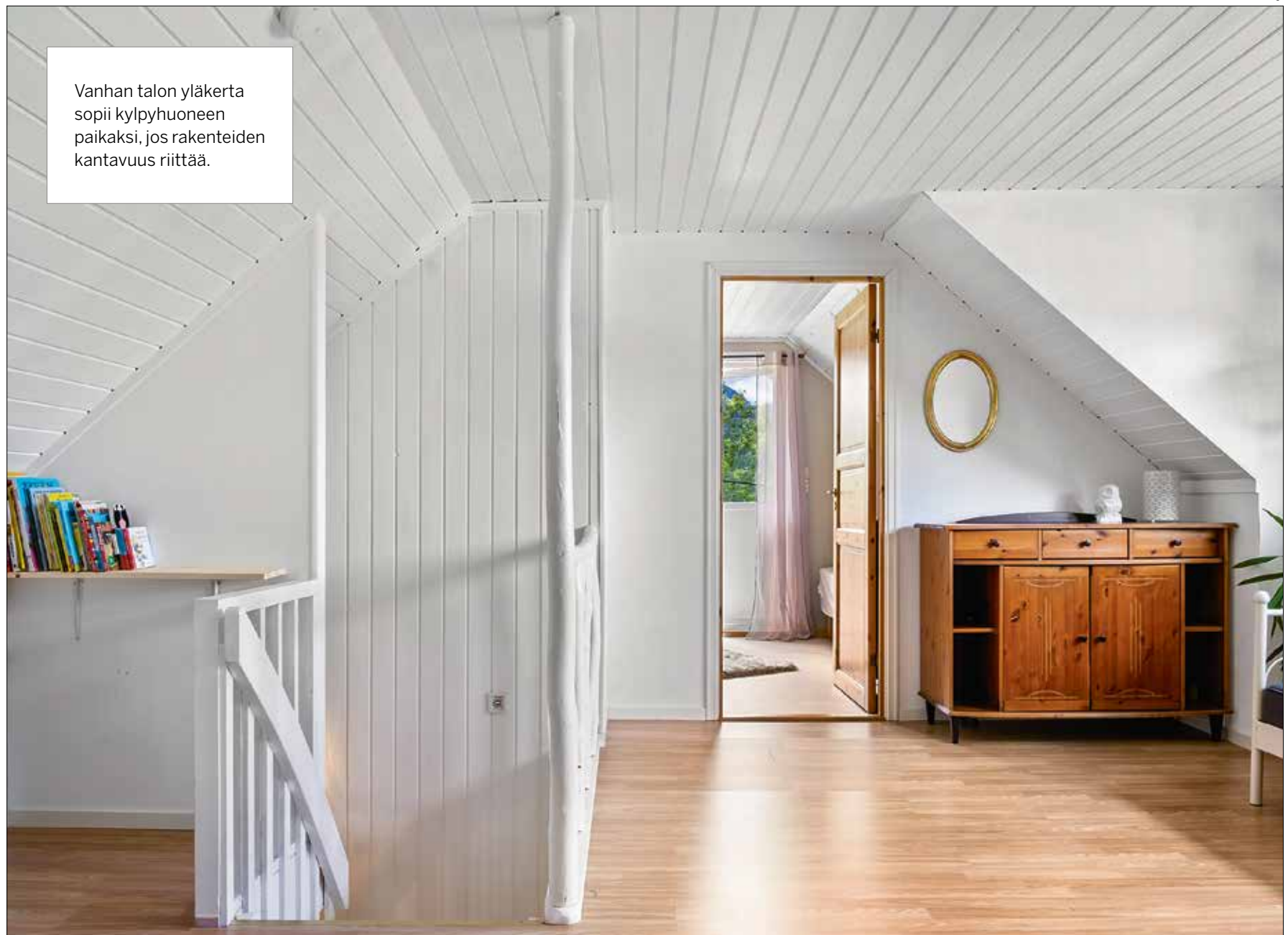
Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

**KAIKKI LVI-TYÖT,
ILMA-VESI-LÄMPÖPUMPUT
JA MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT
asentaa ja huoltaa**

040 687 1198

www.kt-talotekniikka.com
jari.salo@kt-talotekniikka.com

Kylpyhuoneen rakentamisen hintahaitari

8000–12 000 €: Jos kylpyhuone tehdään märkätilaan, jossa on jo olemassa viemäri ja vesijohto.

12 000–20 000 €: Jos muutetaan kylpyhuoneeksi vanhempi tila, jossa viemäri ja vesijohto sijaitsevat kauempana.

20 000–35 000 €: Jos kylpyhuone tehdään uuteen tilaan, jossa ei ole LVI-tekniikkaa eikä vesieristystä.

40 000–80 000 €: Jos kylpyhuonetta varten rakennetaan alusta asti uusi tila.

Lisäksi:

Rakennusluvat ja suunnittelu noin **3000 €**

Valvonta ja tarkastukset noin **1500 €**

*Hinta-arviot: rakennusmestari, remonttineuvoja
Timo Jokela, PRKK ry.*

le, joiden kanssa pitäisi itse sopia ja neuvotella kaikki työvaiheet. Ja kun käyttää yhtä urakoitsijaa, on myös ainoastaan yksi suunta, johon osoitellaan, jos tulee ongelmia, hän muistuttaa.

Lisäksi tarvitaan rakennuttajan oma ulkopuolinen, palkattu valvoja, joka seuraa ja valvoo urakoitsijan toimintaa.

Eristykset erityistarkkailussa

Kun märkätiloja ollaan rakentamassa tavalliseen huoneeseen, päähuomio pitää alusta asti kiinnittää erilaisiin eristyksiin. Kosteuden joutuminen talon rakenteisiin täytyy estää, joten vesieristys ja rakenteiden höyrynsulku on suunniteltava tarkoin. Kylpyhuoneen lattiaan valetaan yleensä laatta, jonka sisällä kulkee joko sähköinen tai vesikiertoinen lattialämmitys. Laatta itsessään sekä lattiaa kuivana pitävä lämpö torjuvat tehokkaasti kosteutta.

Kosteissa tiloissa on suositeltavaa olla koneellinen ilmanvaihto, mutta jos sellaista ei ole, tarvitaan jatkuvasti päällä oleva poistopuhallin sekä korvausilmaventtiili.

– Pelkkä putki katolle, siis vanha painovoimainen ilmanvaihto, ei riitä, Timo Jokela muistuttaa.

Keskeinen kysymys on tietenkin, missä putket kulkevat, ja miten niihin liitetään uusi kohde. Yllättävää kyllä uusia märkätiloja voi rakentaa vaikka vanhan viemäriinjan alapuolelle kellarin.

– Silppurilla varustetun wc-pumppaamon, joka nostaa jäteveden ylöspäin, voi asentaa tavalliseen omakotitaloon, ja se on aivan toimiva juttu, Timo Jokela vakuuttaa.

Viemäriinjan tuuletus kulkee aina katolle, joten siihen voi liittää yläkerrassakin sijaitsevan kylpyhuoneen. Vanhassa talossa pitäisi välttää pitkiä putkien vetoja vuotovaaran takia. Jokelan mukaan vesijohtoja voi vetää lämpimissä tiloissa minne vain, paitsi ulkoseinien rakenteisiin. Putket pitäisi jättää pääsääntöisesti näkyviin tai kevyiden rakenteiden, kuten koteloiden ja alas laskettujen kattojen suojaan, kuitenkin niin että mahdollinen vuoto tulee heti näkyviin. ■

KULTAHOPEA KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Pöytähopea • kultaharkot • romukulta • romuhopea • kellot • kolikot • setelit
• Moneta • militaria • arvoesineet • keräilytuotteet • vanhoja rahoja • vinyylilevyjä • rihkamaa yms.

kultahopea kultahopea kultahopeasivu

Kiertueaikataulu

Olemme parkkipaikalla

Palvelemme myös

10 myymälässä ympäri Suomen

Torstaina 15.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
21490	09:00-10:00	Marttilan kunnankirjasto
21420	10:20-11:20	Lieto tori
20360	12:10-12:40	Petreluksen Uimahalli
21200	13:00-14:15	Raision tori
21140	14:45-15:15	Rymättylän kirjasto
21100	15:45-17:00	Naantalin tori
20320	17:35-18:00	Turku, Kauppakeskus Manhattan

Perjantaina 16.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
28400	09:15-10:10	Ulvila tori
23360	10:10-10:40	Kustavi Wanha kylätori
23310	11:00-11:40	Taivassalo Neste
23330	12:00-12:30	Lokalahden kirkko
23500	12:50-14:15	Uusikaupunki tori
23600	14:30-15:00	Kalanti K-Market
23800	15:30-16:40	Laitila tori
23100	17:10-17:45	Mynämäki Tokmanni
20360	18:10-18:40	Turku Härkämäki K-Market

Lauantaina 17.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
20100	09:00-10:30	Turku Puutori
21250	11:00-12:30	Masku Tokmanni
21270	12:40-13:40	Nousiaisten kunnankirjasto
21230	13:50-14:50	Lemun kirjasto
23800	15:00-15:50	Pyheen tori
23100	16:15-17:30	Mynämäki tori
23200	17:50-18:20	Vehmaan tori

Sunnuntaina 18.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
20100	09:00-10:00	Turku Föri K-Supermarket
21380	10:30-11:20	Aura K-Market
21800	11:30-12:15	Pöytyä Neste, Yläneentie 33
32500	12:30-13:15	Oripää Shell
32410	13:30-14:15	Mellilä K-Market
32200	14:30-16:45	Loimaa tori
32440	17:10-18:00	Alastaro Teboil
21380	18:20-18:45	Auran kirjasto

Maanantaina 19.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
23800	09:00-10:00	Laitila K-Supermarket
21290	10:45-12:15	S-market Rusko
21310	12:30-13:00	S-market Vahto
21330	13:10-13:40	Paattisten kirjasto
20360	13:45-14:30	Yli-Maarian seurakuntatalo
20360	14:35-15:00	Yli-Maarian kirjasto
21420	15:15-16:10	Lieto tori
21450	16:30-17:00	Tarvasjoki entinen K-Market

Tiistaina 20.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
26100	09:00-10:30	Rauma linja-autoasema
27230	11:00-11:30	Lappi, K-market
27680	11:45-12:15	Hinnerjoki K-Market
27510	12:30-14:00	Euran tori
27710	14:10-14:40	Köyliö Osuuspankki
32700	15:00-16:40	Huittinen Tokmanni
32700	17:00-18:00	Huittinen K-Market Huhkola

Keskiviikkona 21.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
32700	09:00-09:40	Huittinen Härkäpakari
32740	10:00-10:40	Vampulan kauppakeskus
32560	11:00-11:40	Virtaa Siilinpesä
27800	12:00-14:00	Säkylän tori
32700	14:30-15:40	Huittinen tori
32800	16:00-17:20	Kokemäki Tokmanni
29200	17:40-18:30	Harjavalta tori

Torstaina 22.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
29200	09:00-10:30	Harjavalta Rautatieasema
27400	11:00-11:50	Kiukainen kirjasto
27100	12:25-13:40	Eurajoki K-Supermarket
29100	14:10-15:30	Luvia K-Market
28100	15:50-17:30	Pori Kauppatori
20660	17:40-18:10	Tikkula ABC

Perjantaina 23.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
28400	09:15-10:10	Ulvila tori
28360	10:30-12:00	Mikkola Citymarket
28220	12:15-13:30	Ruokapori K-Supermarket
28610	13:40-14:30	Länsipori K-Market
28130	14:45-15:30	Pori Rautatieasema
29250	15:50-17:00	Nakkila tori
28400	17:15-18:30	Ulvila tori

Lauantaina 24.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
28600	09:00-09:45	Uotilan Sivuapteekki
27100	10:00-10:30	Eurajoki K-Supermarket
28130	10:45-11:30	Pori Paratiisinmäki Sale
28900	12:00-12:30	Reposaari Sale
28840	12:45-13:30	Yyteri Teboil
29720	13:45-14:15	Kyläsaari K-Market
28800	14:25-15:15	Pihlava tori
29600	15:35-16:20	Noormarkku kirkko
29630	16:40-17:20	Pomarkku K-Market
28130	17:55-18:25	Pori Puuilo

Sunnuntaina 25.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
28100	09:00-10:20	Pori keskustan uimahalli
28220	10:30-11:30	Pori Hyvelä SEO
29900	12:10-13:20	Merikarvia tori
29760	13:30-13:55	Tuorila SEO
29810	14:00-14:20	Siikainen SEO
38950	15:00-15:40	Honkajoki K-Market
38700	16:05-17:15	Kankaanpää Citymarket
38700	17:25-18:30	Kankaanpää Kauppatori

Maanantaina 26.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
38800	09:00-09:40	Jämijärvi K-Market
38700	10:00-10:40	Kankaanpää ST1 Tapalankatu
38600	11:00-11:40	Lavia POP pankki
38510	12:05-12:40	Suodenniemi tori
32740	13:05-13:40	Kiikoinen tori
32700	14:10-14:40	Äetsä K-Market
38200	14:55-16:20	Vammalan tori
38200	16:40-17:20	Sastamala Citymarket
31900	17:50-18:30	Punkalaidun tori

Tiistaina 27.01.2026

Postinro	Klo	Paikka
31640	09:00-10:15	Humppila, Humppilan lasi
32200	10:40-12:00	Loimaan rautatieasema
32100	12:15-12:45	Ypää, tori (Salea vastapäätä)
31600	13:00-13:45	Jokioinen R-Kioski
30100	14:00-15:30	Forssa Kauppatori
30100	15:40-17:00	Forssa Citymarket
31300	17:20-18:00	S-market Tammela

NÄISTÄ MAKSOIMME

Varaa aika helposti netissä

kultahopea.fi

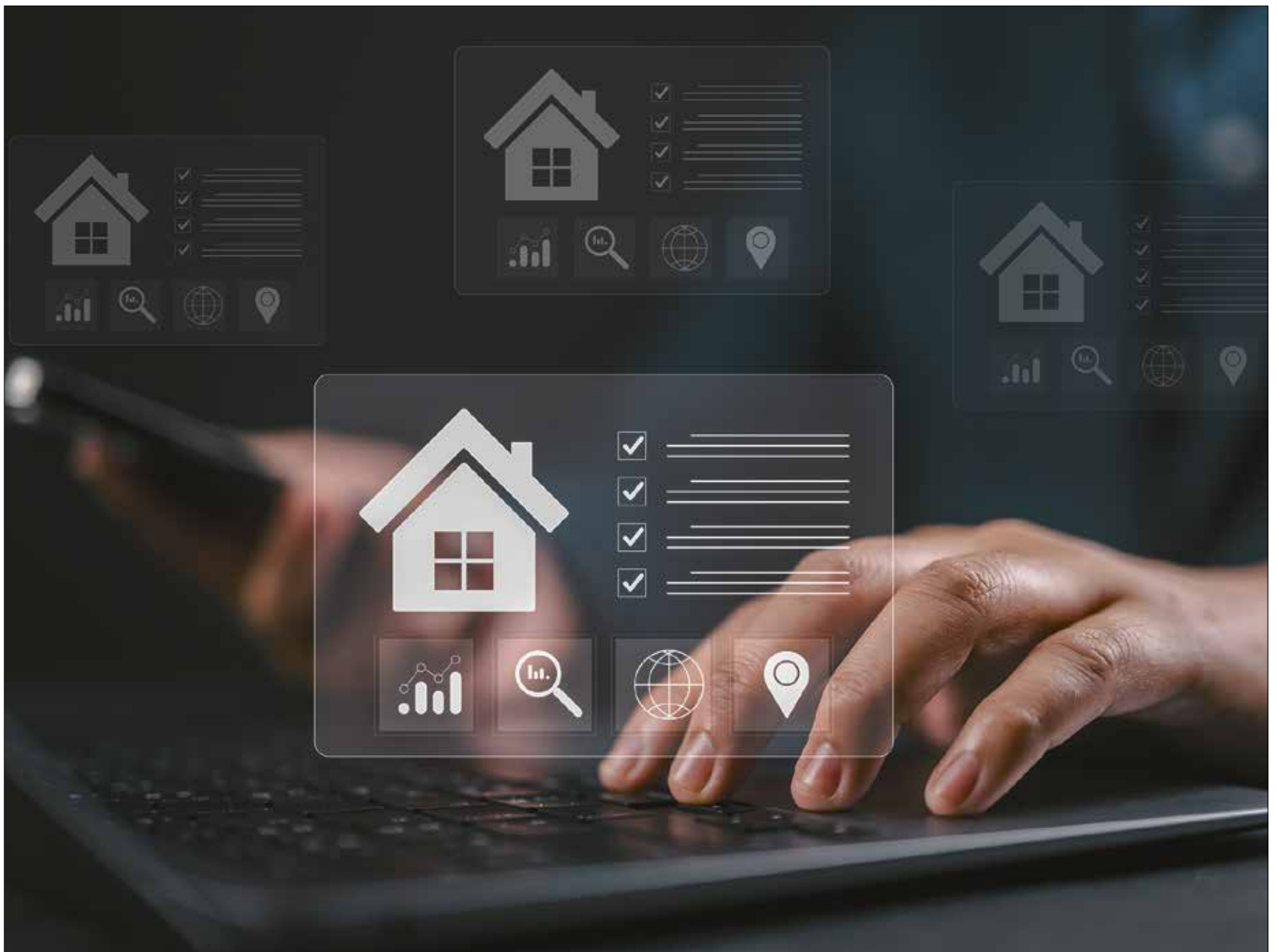
Kotikäynnit ja tiedustelut 0800 150 050

Gold Store Finland Oy • Myymälät (osto sekä myynti) Espoo Harakantie 2, 02650, ti-la 10-18 • Helsinki Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15

Helsinki Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe klo 9-17 • Helsinki Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18 • Helsinki Kelloilta 2 D 2krs, 00520, ma-pe 10-18

Hyvinkää Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe klo 9-17 • Hämeenlinna Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18 • Tampere Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe klo 10-18

Turku Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la klo 10-17 • Vantaa Topaasikuja 2, 01700, ma-pe klo 9-17

Teksti: Ulla Sirén

Siisteys myy, mutta sijainti ratkaisee

Koti pitäisi saada myytyä. Miten siitä saisi mahdollisimman korkean hinnan, ja millä houkuttelisi ostajaehdokkaat kiinnostumaan siitä? Jokaisen asuntonsa myymistä suunnittelevan mielessä pyörivät kysymykset ovat näinä päivinä hankalampia kuin pitkään aikaan. Alueet ovat eriarvoisia, ja tulevaisuus vaikuttaa epävarmalta. Muutamat perusasiat pitävät silti aina pintansa.

Olisi yksinkertaista kertoa, kuinka monta tuhatta tai kymmentätuhatta euroa kannattaa varata remonttiin, jotta saa asuntonsa arvon nousemaan summalla X. Sellaisia laskelmia löytyykin nettiä selaamalla, mutta nykypäivänä tarkkojen lukujen esittäminen on vastuutonta toimintaa, sanoo toimitusjohtaja **Maria-Elena Ehrnrooth** Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä. Asuntomarkkina on epävakaa ja hinnat liian riippuvaisia sijainnista, jotta summien välille voisi piirtää yhtäläisyysmerkkejä. Parhaan ohjeen osaa usein antaa oman alueen kokenut kiinteistönvälittäjä, joka tuntee kyseisen mikromarkkinan erityispiirteet.

Ehrnroothin mukaan pelkästään Helsingin sisällä on kymmeniä mikromarkkinoita, joissa asuntojen hinnat määräytyvät pitkälti alueen ja sijain-

nin mukaan. Kun verrataan koko Suomen erilaisia alueita keskenään, periaatteessa samankaltaisia asuntoja myydään kymmenien tuhansien eurojen hinnanerolla.

Ehrnrooth huomauttaa, että jos myytävä kohde on esimerkiksi remontoimaton tasakattoinen syrjäseudun omakotitalo, sille ei välttämättä löydy ostajaa millään hinnalla. Hän toteaaakin, että asunnon arvonnousun automatiikkaan on uskotu liikaa. Se on harhauttanut ihmisiä luottamaan turvaan, joka voi romahtaa alta, kun yhteiskunta muuttuu.

Selkeys houkuttelee

Yleisesti ohjeistetaan siistimään asunto pintare-

monteilla ennen myymistä. Keittiön kaapinovie tai ainakin vetimien vaihtaminen, kuluneiden pintojen maalaus, lattianpäällysteiden korjaaminen ja kolhiintuneiden hanojen ja kaakeleiden vaihto lisäävät kohteen houkuttelevuutta, mutta jos ei ole halua tai varaa ryhtyä niihin, kaikkein tärkeintä on tehdä asunnosta siisti ja selkeä.

Maria-Elena Ehrnroothin mukaan terveen talon paras kunnostus myyntiesittelyä varten on kunnollinen siivous. Aluksi korjataan piiloon kaikki ylimääräinen tavara, sillä väljyys ja tilan tuntu ovat kunnan myyntivaltteja.

Yleensä ohjeistetaan järjestämään huoneet järjestää siten, että niissä on vain muutama siisti huonekalu ja sisustusesine. Johtoajatuksena on, että tila ja valo pääsevät oikeuksiinsa riippumatta

Olga Fil / Pixabay

Suuren kaupungin sisällä asuntojen hinnat voivat vaihdella alueen mukaan niin paljon, että syntyy useita erillisiä mikromarkkinoita.

asunnon koosta. Puhtauden tuntu ja raikas ilma tekevät paikasta kuin paikasta miellyttävän, joten kuluneet kaapinovat ja kaakelit kannattaa ainakin pestä. Vastaavasti pihasta pitäisi kerätä ylimääräiset rojut pois, siistiä nurmikko ja pensasaidat ja selkeyttää näkymä. Ostajaa kiinnostaa sekä sisällä että ulkona tila: miten juuri minä voisin hyödyntää tätä paikkaa?

Sen sijaan uuden rakentaminen ja kalliit sisäremontit eivät aina vaikuta myyntihintaan niin paljon kuin luulisi.

– Täydellisen remontin tekeminen voi olla turhaa, koska uusi omistaja haluaa usein valita itse tapetit ja keittiön ja kylpyhuoneen tyylin. Silloin kallis työ menee hukkaan, Ehrnrooth muistuttaa.

Peruskunto ratkaisee

Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa, että ostajan yksilölliset tarpeet ja mieltymykset lopulta ratkaisevat kaupan. Myyjän ei tarvitse miettiä asioita ostajan puolesta, sillä jokin yksityiskohta, johon omistaja ei osaa itse kiinnittää huomiota, saattaa olla toiselle ratkaiseva tekijä.

Omakotitalon ostajaa kiinnostaa eniten se, että talo on ehjä ja terve. Katon kunto ja toimiva salaojitus, toimiva lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmä ansaitsevat huomiota, jos haluaa asunnosta hyvän hinnan. Huoltokirja, jossa on perusteelliset tiedot talon aikaisemmista remonteista, on erityisen hyödyllinen, samoin tietysti tuore asiantuntijan tekemä kuntotarkastus.

Asunto-osakkeen myyntiin vaikuttaa asunnon kunnan ja sijainnin lisäksi taloyhtiö. Oman asunnon tulevaan myyntiin kannattaisi siis varautua pyrkimällä vaikuttamaan positiivisesti yhtiön asioihin mieluiten siitä asti, kun tulee osakkaaksi. Koko yhtiön yhteisiä asioita ei voi remontoida kuntoon parissa kuukaudessa.

Ehrnrooth muistuttaa, että huonosti hoidettu taloyhtiö, jolla on rasisiteena paljon korjausvelkaa ja rästiin

KLASSIKKOKATTO

**LAADUKKAAT
KATTOREMONTIT
ETELÄ-SUOMEN
ALUEELLA**

Tilaa ilmainen hinta-arvio!

044 574 8709

info@klassikkokatto.fi

www.klassikkokatto.fi

*Ammattitaidolla
perinteitä vaalien*

**IKKUNOIDEN JA OVIENT
KUNNOSTUSTYÖT**

Tri **Nikkariina**

✉ nikkariinanpaja@gmail.com

f Facebook.com/Nikkariina

Instagram.com/Nikkariinanpaja

☎ **040 686 3138**

📍 **LOIMAA, NIINIJOKI**

Rina Onnela
puuseppä, restauroija,
muinaistekniikan artesaani

www.nikkariina.fi

Sähköistä osaamista

- Aurinkosähköjärjestelmät
- Ilmalämpöpumput
- Autolatausjärjestelmät

www.jorpek.com

**SÄHKÖASENNUS
JORPEK OY**

Rillitie 2, 31600 Jokioinen, p. 03 438 2190
Pentti Hakkarainen p. 0400 539 308

Melmot Oy
Aito eristäjä

**Luotettava
Kumppani**

Ekovilla
Lämmin vihreä

Myös Seinät!

- Kaikki Ekovilla asennukset omakotitaloista hallikohteisiin
- Teemme myös muut eristämiseen liittyvät rakennustyöt

Melmot Oy

jyrki.hyoppinen@ekovilla.com • 0400 726 839

**KAIKKI KODIN RAKENNUS- JA
REMONTTITYÖT AMMATTITAITIDOLLA.
SERTIFIOITU MÄRKÄTILOJEN
VEDENERISTÄJÄ.**

T:mi Antti Kaukainen, Loimaa
040 768 4603, antti.kaukainen@gmail.com

MTJ Maalaus

JULKISIVUTYÖT KOKO ETELÄ-SUOMEN ALUEELLA

Yli 20 vuoden kokemuksella!

- JULKISIVUPINNOITTEET
- BETONIVAURIOKORJAUKSET
- HIEKKAPUHALLUSTYÖT
- PAINEPESUT
- ELEMENTTISAUMAUKSET
- JULKISIVUMAALAUKSET
- LATTIAPINNOITUKSET
- SISÄMAALAUSTYÖT
- VESIKATTOJEN PINNOITUKSET

Soita ja pyydä tarjous 045 1111 227 | www.mtjmaalaus.fi

Ilmalämpöpumppujen myynti,
asennus ja huolto 040 736 8881,
teemu.rantanen@ratako.fi
Asuntokauppojen kuntotarkastukset
Juha Rantanen 050 545 5443,
ratako@ratako.fi

Ratako Oy
www.ratako.fi

Betonilattiavalut sekä epoksi ja polyuretaani- pinnoitustyöt

Betonityöt Henri Hörkkö
040 551 8582
www.betonityothorkko.fi

SÄHKÖ- JA KONETYÖ
JUHA HAAVISTO

SÄHKÖASENNUS | AURAUKSET | HIEKOITUKSET

Kanttorilankuja 7, 31600 Jokioinen
0400 180 018 | juha.haavisto@sahkojakone.fi
www.sahkojakone.fi

Katon kunto ja
toimiva salaojitus,
toimiva lämmitys- ja
ilmanvaihtojärjestelmä
ansaitsevat huomiota,
jos haluaa asunnosta
hyvän hinnan.

jääneistä remontteja, karkottaa ostajaehdokkaat tehokkaammin, kun nuhruiset tapetit.

– Ostajat ovat tarkkoja, joten ei auta, vaikka asunto itessään olisi kunnostettu viimeisimpien trendien mukaan, jos on vaara, että yhtiön kautta päälle kaatuu isoja ongelmia ja kustannuksia, hän sanoo.

Rehellisyys kannattaa

Jos tapetti repsottaa saumoista tai lattian laminaatit irtoilevat reunoistaan, ne voivat herättää ostajaehdokkaissa epäilyksen kosteusvaurioista. Tapetoiminen, lattiapinnan korjaaminen ja vastaava siistimisremontti kannattaa siinä tapauksessa, että pintamateriaalien irtoilu ja kupruilu ei johdu kosteudesta. Silloin ei pääse syntymään väärää mielikuvaa asunnon kunnosta. Jos talossa sen sijaan on tai on ollut kosteusongelma, sitä ei pitäisi yrittää kätkeä ehostamalla, vaan selittää ostamista harkitseville mahdollisimman tarkasti, mistä epäilyttävät jäljet ovat tulleet.

– Rehellisyys on ehdottoman tärkeää asuntoa myytessä. Ongelmat paljastuvat ennemmin tai myöhemmin, ja jälkeinpäin niistä seuraa myyjälle paljon suurempia ikävyyksiä, kuin vastaantulo hinnassa, Maria-Elena Ehrnrooth muistuttaa.

Rehellisyys kannattaa siis talon myyjän mielenrauhan kannalta. Sama pätee myös asunto-osaketta myytäessä, vaikka myyjä ei pystykään pimentämään taloyhtiön tietoja. Valveutunut ostaja tietää oikeutensa ja osaa hankkia ne ajoissa itse, mutta jos myy asuntoaan ilman välittäjää, on hyvä kertoa heti alussa taloyhtiön ongelmista, mikäli sellaisia on käsillä.

Uudet sähköt vai pienempi hinta

Vanhentunut sähköjärjestelmä vaikuttaa väistämättä omakotitalon hintaan, joten sähköjen päivittäminen nyky-yhteiskunnan vaatimuksia vastaavaksi on ilman muuta hyvä asia. On tärkeää, että esimerkiksi pistorasioita riittää kaikkiin nykyisiin tarpeisiin, ja että ne ovat riittävän laadukkaita ja turvallisia. Myös valmiiksi asennettu ilmalämpöpumppu ja vanhan öljykattilan korvaava vesi-ilmalämpöpumppu nostavat kiinteistön arvoa. Hyvin vanha ja huoltamaton sähköjärjestelmä on riski myös paloturvallisuuden kannalta, mikä vaikuttaa epäilemättä ostajaehdokkaiden kiinnostukseen.

Mutta sähköremontti on suuritoinen ja kallis toteuttaa, joten sen hyötyjä kannattaa miettiä perusteellisesti. Sähköremontti vaatii paljon pintojen ja syvemmälläkin olevien rakenteiden avaamista, joten se tehdään usein muiden laajojen korjaustöiden yhteydessä eikä erillisenä.

– Usein myyjän kannattaa ennemmin tinkiä hinnasta sähköremontin verran, kuin ryhtyä toteuttamaan sitä itse, Ehrnrooth sanoo.

Poikkeuksena on halvalla hinnalla ostettu talo, joka on hankittu nimenomaan remontoimista ja jälleenmyyntiä varten. Silloin on ilman muuta tarpeen uusia sähkö- ja LVI-järjestelmät uudisrakennuksen tasoa vastaaviksi ja antaa sen näkyä hinnassa.

Kun arvokkain muuttuu arvottomaksi

Itse rakennetun kodin myyminen on vaikea laji, kuten toimitusjohtaja Maria-Elena Ehrnrooth Suomen Kiinteistönvälittäjät ry:stä sanoo.

Omistajat laskevat mielesään kotinsa hintaan kaikki lainanlyhennykset, toteutetut remontit sekä määrättömän paljon omia työtunteja monien vuosikymmenien ajalta. Se on oikein ja inhimillistä, mutta ikävä kyllä se ei ole realismia asuntomarkkinoilla.

Monessa tapauksessa se tarkoittaa, että omistaja joutuu vetämään viivan koko suurella työllä ja uhrauksilla säästetyn omaisuutensa yli. Kiinteistönvälittäjän on pakko kertoa asiakkaalle, että sinänsä käyttökelpoinen talo täytyisi varautua myymään purkukuntoisena, toisin sanoen vain tontin hinnalla.

Vielä 1900-luvun loppupuolella omakotitalon rakentaminen tai asunto-osakkeen säästäminen oli päämäärä, johon monen ihmisen tai perheen elämä keskittyi. "Tämän ainakin saimme, tässä omaisuutem-

me on kerättyä yhteen turvalliseen paikkaan", ajateltiin. On julmaa, että niin ei enää ole. Osa lähiöiden kerrostaloista on purkutuomiolla, ja syrjäseudun omakotitalot eivät mene kauaksi. Oma koti ei ollutkaan tulevaisuuden pesämunana vaan pahimmassa tapauksessa perikunnan taakka.

Kenenkään ei pitäisi syyttää itseään siitä, että niin on käynyt. Sen sijaan kannattaa etsiä rohkeasti apua, jos tuntee jäävänsä vaikeassa tilanteessa yksin. Pitkään samalla alueella työskennelleet välittäjät tuntevat asiakkaidensa tarpeet, he tietävät valmiiksi sen, mitä kukin etsii ja tarvitsee. Heidän taskustaan saattaa löytyä ratkaisu, jota itse ei keksisi. Myyjä joutuu silti todennäköisesti muuttamaan omaa näkemystään rakkaan kotinsa arvosta ja luopumaan itse asettamistaan vähimmäisvaatimuksista. Se satuttaa, mutta ulkopuolinen asiantuntija-apu voi silti ohjata ulos umpikujasta.

- Ulla Sirén. ■

**RAKENNUSTEN PURKUTYÖT
MAANRAKENNUSTYÖT**
Mm. pohjien kaivuut, kunnallistekniikka, jätevesijärjestelmät, ratsastuskentät ja hevostarhat yms.

TRAKTORIURAKOINTIA
Maa-ainekuljetukset, teiden lanaukset, maanmuokkaukset yms.

KIINTEISTÖHUOLTO / TALONMIESTEHTÄVÄT

KONEURAKOINTI HMJ LEHTINEN OY
p. 041 432 3823, Ypäjä

• VESIKAIVOT • LÄMPÖKAIVOT • PUMPPUASENNUKSET ja HUOLLOT

31500 KOSKI TL | info@pohjavesiporaus.fi
www.pohjavesiporaus.fi

POHJAVESIPORAUS
Vettä ja lämpöä kallioperästä
Puh. 050 5140 796

Tasoite ja Maalaus Virolainen Oy

50 VUOTTA

SULAVIA SIVELTIMEN VETOJA JO VUODESTA 1971

Tasoite ja Maalaus Virolainen Oy on perinteinen, hyvän palvelun maalausliike jo toisessa sukupolvessa. Toimimme Forssasta käsin Etelä-Suomen alueella.

Keittiöön täysin uusi ilme ekologisesti ja rasitteettomasti, luontoa säästäten vanhat ovet maalaamalla. Kysy lisää!

Iidankalliontie 58, 30100 Forssa
Mika 040 842 3779
virolainenoy.seppo@gmail.com
www.tasoitejamaalausvirolainen.fi

50 vuotta sähköistä osaamista!

**SÄHKÖAUTON
LATAUS**

**AURINKO-
PANEELIT**

**VALOKUITU
ASENNUKSET**

**ILMALÄMPÖPUMPUT
ASENNETTUNA**

URAKOINTI
ASENNUSPALVELU
KUNNOSSAPITO
HUOLTO
SÄHKÖTARVIKEMYYNTI

Suomen
sähköurakoitsija-
liitto STUL

SähköSäe Oy

Palmumäenkatu 9, 30100 FORSSA
(03) 433 5666, sahkosae@sahkosae.fi
www.sahkosae.fi

Teksti: Ulla Sirén

Katon vaihto sujuu pakkasellakin

Kaikki talon korjaustyöt eivät onnistu Suomen kylmän ja vähävaloisen talven aikana, ja siksi ulkoremonttien sesonkia eletään keväästä alkusyksyyn. Katon korjaus on niitä töitä, jotka voi pääsääntöisesti hoitaa talvellakin, vaikka joskus kuulee väitettävän toisin. Ulkokaton korjaaminen tai vaihtaminen sesongin ulkopuolella kannattaa varsinkin silloin, jos haluaa saada nopeasti valmista, sillä talvella jonot urakoitsijoille ovat lyhyimmillään.

Yleensä ajatellaan, että kaikki ulkona tehtävät remontit ovat kausiluonteisia ja sopivat vain lämpimiin vuodenaikoihin. Kattamisen osalta se pitää paikkansa osittain, sillä esimerkiksi kaikkia bitumihuopakattoja ja huoltomaalauksia ei voi tehdä talviaikaan. Sen sijaan tiili- ja peltikattoja voi vaihtaa yhtä hyvin talvella kuin kesälläkin, kertoo katto-asiantuntija **Teemu Talvia**. Hän muistuttaa, että talvella uuden katon voi saada jopa edullisemmin kuin kesällä,

ja useimmat omakotiasujia vaivaavat pelot ja ennakkoluulot talviremontointia kohtaan ovat liioiteltuja. Niitä on Talvian mukaan turha vatvoa liikaa omassa mielessään; parempi ratkaisu on neuvotella urakoitsijan kanssa.

– Urakoitsijan pitää tietää, mitä on mihinkin vuodenaikaan mahdollista ja turvallista tehdä. Ammattilaiset kyllä osaavat varautua erilaisiin olosuhteisiin ja niiden aiheuttamiin mahdollisiin riskeihin, Talvia selit-

tää.

Lumen saa pois katolta

Katon korjaustarve arvioidaan kuntokartoituksessa, jossa olennaista on, että katon kaikki osat ovat näkyvissä. Jo siinä kohdassa herää epäily, sillä hangen peitossa olevaa kattoa luulisi olevan vaikea tutkia.

– Niinhän se on, mutta ammattilaiset saavat kyllä lumen pois katolta niin tarkoin, ettei se estä tutkimusta,

Teemu Talvia selittää.

Kuntokartoituksessa katto tutkitaan ja arvioidaan myös yläpohjasta, ei pelkästään ulkoa vesikaton puolelta, joten se osa työstä sujuu samaan tapaan kaikkina vuodenaikoina.

Jos talvi on luminen ja sovituna remonttiaikana sataa paljon lunta, sen luominen katolta kuuluu urakkaan, ja se hoidetaan firman puolesta. Talon omistajan ei siis tarvitse huolehtia lumitöistä, eikä ole suotavaakaan mennä työmaalle huhki-

maan lapion kanssa.

- Lumenpudotus remontin aikana kuuluu ammattilaisille, joilla on riittävä taito ja tarvittavat turvavälineet, jotta he voivat työskennellä turvallisesti liukkaalla lumisella katolla. Ulkopuolisille siellä sen sijaan voisi olla vaarallista liikkua, Talvia muistuttaa.

Urakoitsija hoitaa lumityöt myös siltä alueelta pihaa, jota käytetään remontissa tarvittavalle kalustolle ja tavarakuormille. Tarkoitukseen varattu osa pihaa on työmaa-alueita, eikä sinne ole syytä mennä eikä päästää myöskään lapsia tai lemmikkieläimiä. Muuta osaa tontista voi yleensä käyttää, kuten tavallisesti.

Pakkanen pysyy pihalla

Kattoremontti ei jäädytä eikä jäädytä taloa, vaikka se mahdollisuus tulee helposti mieleen. Teemu Talvia muistuttaa, että katon korjauksessa ja vaihdossa käsitellään vesikattoa, joka ei ole koskaan lämmöneriste. Kaikkia katon kerroksia ei muutenkaan poisteta kerralla, joten taivasalle joutumisesta ei ole pelkoa. Aluskate tehdään suojausten turvin ensin ja vesikatto sen päälle.

- Eristekerros säilytetään talviremontissa sellaisenaan. Eristettä voidaan kyllä lisätä siihen, mutta sitä ei koskaan poisteta eikä vaihdeta kylmänä aikana, Talvia selittää.

Vesikaton hetkellinen purkamisen ei siis kylmennä taloa, eikä sen vuoksi tarvitse miettiä muuttoa väliaikaisesti muualle. Talvia huomauttaa, että olosuhteet talossa muuttuvat jonkin verran muun muassa korjaustöistä aiheutuvan melun takia, mutta poikkeusaika jää yleensä lyhyeksi, sillä kattoremontit eivät tavallisesti kestä kovin monta päivää. Kesto riippuu tietenkin tapauksesta ja myös säästä, sillä jos kesken sovitun remontin iskee ankara pakkasausi, työt viivästyvät väkisin. Työskentely katolla yli 20 asteen pakkasessa tai kovassa pakkasviimassa on jo vaarallista rakentajille.

Sään aiheuttamat ongelmat ovat joka tapauksessa riskinä kattoremontissa, tehtiin se milloin tahansa.

- Samanlainen säätilan aiheuttama viivytys voi tulla kesälläkin, jos sattuu tulemaan pitkä sateinen ja tuulinen kausi, Talvia muistuttaa.

Vettä voi toki sataa myös talvella, mutta asiantuntijat osaavat huolehtia siitä, että vesikaton alla olevat rakenteet eivät pääse kastumaan. Katon päälle pitää tehdä huolellinen suojaus, eikä sateella tehdä sellaisia töitä, joiden aikana kosteutta voi päästä rakenteisiin. Pakkasella ilma on kuivaa, joten silloin materiaalit ovat silloin hyvin turvassa kastumiselta. Pakkanen pitää myös omatoimisesti huolta, että katon rakenteet pysyvät kuivina remontin ajan, eikä ole pelkoa, että kosteutta jäisi jonkin katon kerrosten väliin.

Teemu Talvia huomauttaa, että suojaukset pitää joka tapauksessa tehdä kaikissa olosuhteissa yhtä pi-

täväksi, eivätkä säät ja vuodenaajat saa vaikuttaa siihen mitenkään.

Talvi suojaa pihaa

Talvella tehtävän kattoremontin parhaita puolia on, että piha nurmikoineen ja istutuksineen on silloin hyvin suojattuna lumen ja roudan alla. Raskaat koneet ja materiaalkuormat eivät tee jälkiä kovaksi jäätyneeseen pihaan eivätkä lumipeitossa talvilevossa olevat kasvit väliä, vaikka niiden yli kävellään, joten korjaajien ei tarvitse varoa liikumistaan yhtä paljon kuin kesällä.

Piha-alueen käytöstä on hyvä keskustella jo urakkasopimusta laadittaessa, jotta kaikille osapuolille on alusta asti selvää, miten talon pihassa remontin aikana liikutaan, minne saa työntää lumen ja miten säilytetään remontissa tarvittavia koneita ja materiaaleja. Työmaalla urakoitsija vastaa työstä, työssä käytettävistä välineistä ja työturvallisuudesta.

- Tavallisesti materiaalkuormia tarvitsee pitää pihassa vain lyhyen ajan, joten niistä ei yleensä aiheudu suurta haittaa, ellei remontti jostain ennalta arvaamattomasta syystä viivästy. Jos piha on ahdas, säilyttäminen voi tuottaa asukkaille enemmän haittaa kuin väljässä tilassa, mutta ammattilaiset ovat tottuneet työskentelemään kaikenkokoisissa pihoissa. He tietävät, miten ahtaisa tiloissa toimitaan, Talvia selittää.

Urakoitsija vastaa työstä

Teemu Talvia arvioi, että kiireellisen katonkorjauksen voisi saada talviaikana jopa kuukauden kuluttua tilauksesta ja tavallisenkin remontin saman talven aikana, vaikka korjaustarve ei olisi aivan akuutti. Mahdollisuuksista kannattaa ainakin ottaa selvää, sillä kevättä kohti kysyntä joka tapauksessa kasvaa ja jono pitenee.

Jokainen kattoremontti on yksilöllinen, ja siihen liittyvät asiat pitää käydä huolellisesti läpi ennen urakkasopimuksen tekemistä. Kattoremonttiin pätee sama perusohje kuin minkä tahansa työn teettämiseen ulkopuolisella: urakoitsijan taustasta ja aikaisemmista töistä kannattaa ottaa selvää ja kilpailuttaa urakkatarjoukset ainakin muutamien tekijän kesken. Urakkaa tilattaessa on syytä varmistua, että urakkasopimukseen on kirjattu kaikki tarpeellinen ennen sen hyväksymistä.

- Urakoitsija tulee aina paikan päälle, kartoittaa ja arvioi. Ennen kuin allekirjoitetaan sopimus, on tärkeää varmistua, että kumpikin osapuoli tietää, mitä ostetaan ja mitä myydään, Talvia muistuttaa.

Urakoitsijan vakavaraisuus on myös hänen mukaansa hyvä tarkistaa huolellisesti, niin että myöhemmin ei tule ongelmia mahdollisten takuukorvausten ynnä muiden urakoitsijan vastuulla olevien kustannusten kanssa. ■

• Peltityöt • Kattotyöt
• Kattoturvatuotteet
• Sadevesijärjestelmät

PELTI JA ASENNUS
Molander

040 410 6963 | www.peltijaasennus.fi

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Perinteinen peltisepänliike

Toteutamme kaiken kattoremonteista sisustuslistoihin asti!

PELTISEPÄNLIKE KAAKINEN OY

0400 356 766
pslkaakinen@outlook.com
www.peltisepanliikekaakinenoy.com

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ennakointi on kodin paras turva

Hyvä ennakointi auttaa omakotiasujaa selviytymään monista häiriötilanteista ja säästymään mahdollisesti suureltakin harmilta ja vaivalta. Kodin turvallisuutta ja varautumista kannattaakin edistää järjestelmällisesti – ja mieluiten koko perheen voimin.

OMA
NUOHOOJA

Nuohouspalvelu
JOONAS ORTIO
044 245 3292

Tulipalot, onnettomuudet, liikenneyhteyksien katkeaminen, pitkittyneet sähkökatkot, myrskyt tai tulvat... Erilaisia häiriö- ja vaaratilanteita voi sattua melkoinen kirjo, ja myös yksittäisillä kotitalouksilla on merkittävä rooli niihin varautumisessa.

Vanhempi asiantuntija **Ilpo Leino** Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEKistä kehottaa omakotiasujia miettimään jo etukäteen mahdollisia vaara- ja häiriötilanteita – ja ennakoimaan niitä. Hyvällä varautumisella moni uhka on jo osin poistettu, ja mikäli jotain sattuisikin, oikeaan toimintaan on aina sitä paremmat edellytykset. Omakotiasujan olisi myös hyvä miettiä, millaisia tilanteita asumisessa voi tulla vastaan, missä niistä voi pärjätä itse ja missä tarvitaan apua – ja ennen kaikkea jos apua tarvitaan, mistä sitä olisi saatavilla?

Kodin palotarkastuslista auttaa alkuun

Esimerkiksi nuohous on lakisääteistä ja tärkeä osa omakotitalon paloturvallisuudesta huolehtimista. Moni muu asia voi kuitenkin jäädä unohtuiksi ja tekemättä, jos niihin ei tartuta järjestelmällisesti.

Leino vinkkaa ensinnäkin tutustumaan SPEKin nettisivuilta löytyvään Omatoiminen palotarkastus -listaan. Listassa kartoitetaan koko talo ulla-kosta kellariin saakka, niin keittiötä, makuuhuoneita, saunaa, pesutiloja kuin porraskäytäviäkin myöten.

– Eihän koko listaa tarvitse kerralla käydä läpi, vaan lähtee tekemään sitä vähitellen, yksi asia kerrallaan.

Koska keittiö on kodin sydän, paloturvallisuuden läpikäynti on Leinon mukaan luontevaa aloittaa sieltä. Hän kehottaa kiinnittämään huomiota etenkin lieden ympäristöön.

– Joku vakuutusyhtiön edustaja on sanonut kerran hyvin, että keittiö on kotona ainoa huone, jossa on laite, jonka pitää olla välillä todella polttavan kuuma.

Sen mukaisesti ruuanlaittoon tulisi keskittyä rauhassa, ja varmistaa, että puitteet siihen ovat turvalliset. Kokkaamisen lopuksi lieden päälle tai ympärillekään ei saisi jäädä ylimääräistä palavaa materiaalia, joka voisi kaatua lieden päälle ja aiheuttaa vaaran, jos joku ohikulkiessaan onnistuu napsauttamaan lieden vahingossa päälle.

Alkusammutustaidot voivat säästää harmilta

– Jos kotoa löytyy alkusammutuskalusto, parhaimmillaan tilanteen voi hoitaa niin, että varoitin hälyttää ja palon alku sammutetaan alkusammutus-

kalustolla, Leino kertoo.

Yksinkertaisimmillaan alkusammutusväline voi olla kuiva kattilankansi, joka sopii tiiviisti pataan ja kattilaan rasvapalon yllättäessä. Jos se ei tehoa, talossa olisi hyvä olla saatavilla sammutuspeite tai jopa käsisammutin.

Kynnys alkusammutuskaluston hankkimiseen madaltui hiukan vuoden 2025 alussa, jolloin voimaan tullut lakimuutos salli myös muunväristen kuin punaisten sammuttimien myymisen kotitalouskäyttöön.

– Siinä mentiin samaan suuntaan kuin sammutuspeiteissä, joissa on tarjolla montaa kuosia. Saa daan se omaan silmään ja makumaailmaan sopiva.

Yksittäisen henkilön on Leinon mukaan kuitenkin harmillisen vaikeaa päästä harjoittelemaan alkusammutusta käytännössä. Hän vinkkaa, että esimerkiksi paikalliset omakotiyhdistykset voisivat tilata jäsenilleen alkusammutuskoulutusta, jolloin hintakin voi olla kohtuullinen. Asiaan kannattaa perehtyä edes netistä löytyvän videomateriaalin avulla.

– Mitä tutumpaa se on edes ajatustasolla, sitä helpommin se sitten onnistuu.

Palovaroittimet ja poistumisreitit asukkaiden turvana

Kodin henkilöturvallisuuden osalta ehdoton asia Leinon mukaan on saada asukkaat turvaan esimerkiksi tulipalon syttyessä. Tässä olennaista ovat palovaroittimet – eli siis se, että niitä on riittävästi ja että ne ovat myös toimintakunnossa.

– Säännöksissä on sanottu, että varoittimia pitäisi olla 1 per alkava 60 neliometriä. Siitä on nyt tullut jotenkin määrittävä tekijä, vaikka laki, joka on sen asetuksen yläpuolella, sanoo että varoittimia

pitää olla riittävästi. Siinä ei puhuta neliömääristä mitään, Leino korostaa.

Koska ihminen on nukkuessaan kaikkein haavoittuvimman, hän toteaa palovaroittimia olevan riittävä määrä vasta sitten, kun kaikki nukkujat eli makuuhuoneet sekä ulos turvaan johtavat reitit on suojattu varoittimilla.

– Mitä tämä itse kunkin omakotitalossa sitten tarkoittaa; onko yläaulaa, ala-aulaa, eteistilaa?

Varsinkin kaksikerroksisten pientalojen osalta poistumisreitit ja niiden toimivuus on myös hyvä varmistaa. SPEK on lanseerannut erillisen Perheen pelastautumissuunnitelman, jossa ohjataan käymään läpi kodin poistumisreitit ja harjoittelemaan poistumista. Lasten varttuessa Leinon mukaan on hyvä kartoittaa, ketkä perheestä pääsevät mitenkään nopeasti ulos talosta hätätilanteessa, ja olisiko tämä hyvä ottaa huomioon asumisjärjestelyissä.

– Nuoriso voisi asua yläkerrassa, kun he pääsevät reippaasti alas ja ulos sieltä.

Viisi perustarvetta varautumisen runkona

Paloturvallisuuden lisäksi kotitalouksilla on tärkeä rooli erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisessa. SPEKin varautumispäällikkö **Markus Latva-aho** neuvoo miettimään kodin varautumista muutaman perustarpeen kautta.

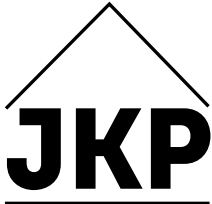
– Eivät ne itse asiassa kauhean monimutkaisia asioita ole. On vettä muutama litra valmiina ja valmis puhdas astia, jolla pystyy hakemaan vettä vedenjakelupisteestä, hän kertoo.

– Ihminen tarvitsee aina vettä, lämpöä ja ruokaa, ja sitten tulevat hygienia-asiat, että vatsataudit ja muut tartuntataudit eivät ala levitä.

Viidentenä hän mainitsee yhteydet, olivat- »

ALANSA PARHAAT

• Kiinteistöpalvelut

- ✓ Kiinteistönhuolto
- ✓ Sähkötyöt
- ✓ Pienremontit

JOKIOISTEN KIIINTEISTÖPALVELUT
040 777 3566 / Marko

• Maanrakennus

**KAIVINKONEURAKOINTI
JOUNI HAAVISTO KY**

KAIVUUT JA MAANSIIRROT

- Rakennusten pohjatyöt ja salaojitukset
- Viemäri- ja vesijohtokaivuut
- Pihat, tiet ym. alan työt

jouni.haavisto@surffi.net 0500 211 741

• Pihapuidenkaato

**LUOTTO
METSURI**

★ COM ★

p. 050 5431 386, luottometsurisi@gmail.com

PIHAPUUT

METSURITYÖT

HIRSITYÖT

RAIVAUSSAHATYÖT

• Polttopuumyynti

**POLTTOPUUT
TOIMITETTUNA**

045 854 79 28

MATTI

pa kyseessä sitten puhelinyhteydet esimerkiksi hätäkeskukseen soittamista varten tai tietoliikenneyhteydet, joiden avulla voidaan saada tietoa tilanteesta ja vastaanottaa viranomais- ja häiriötiedotteita.

Esimerkiksi patteriradio sisältyy kotivara-listauksiin, mutta löytyy Latva-ahon mukaan loppujen lopuksi melko harvasta kodista. Hän kuvailee sen olevan ”varajärjestelmien varajärjestelmä”, joka liittyy pääasiassa sodan ajan uikiin ja poikkeusoloihin. Useimmissa häiriötilanteissa ensisijaisia tiedotusvälineitä ovatkin sen sijaan matkapuhelin, televisio, kunnan verkkosivut, paikallisuutiset tai 112 Suomi-sovellus.

Sähkökatko voi katkaista vedensaannin ja lämmityksen

Etenkin puhtaan veden saanti on häiriötilanteissa kriittinen asia. Aiheesta tehdyistä kyselyistä on kuitenkin käynyt ilmi, että vesivaraautuminen on Suomessa huonolla tolalla. Latva-aho pohtii suomalaisten tottuneen hyvään vesihuoltjärjestelmään, jonka lisäksi monella on haja-asutusalueella esimerkiksi oma porakaivo.

– Jos tulee sähkökatkos ja porakaivo ei toimi, tai jos kunnalliseen vedenjakeluun tulee häiriötä, vedensaanti kuitenkin häiriintyy helposti.

Sähkökatkos voi rampauttaa myös omakotitalon lämmityksen, vaikka käytössä olisi öljylämmitys: jos järjestelmän kiertovesipumppu lamaantuu, talo alkaa viiletä nopeasti. Takka olisi Latva-ahon mukaan hyvä varajärjestelmä ja löytyy useimmista omakotitaloista, mutta on toinen kysymys, onko sitä varten varattu polttopuuta?

– Moni on ollut sitä mieltä, että se on niin kallis järjestelmä, että ei ole joko ostanut takkapuita tai rakentanut takkaa olenkaan.

Hän kehottaa omakotiasujaa miettimään, miten talon – tai ainakin yhden huoneen – saisi pidettyä häiriötilanteissa lämpimänä. Tarvitaanko tilanteessa lisälämmitystä, esimerkiksi kaasulämmitintä tai muuta varalla olevaa järjestelmää?

– Ja pystyykö takalla tekemään ruokaa? Tai onko pihalla kaasugrilli, jolla voi tehdä ruokaa?

Hädän hetkellä naapuriapu on arvossaan

Latva-Aho toteaa säiden ääri-ilmiöiden yleistyneen viimeisten viiden vuoden aikana.

– Ennen oli syysmyrskyjä, mutta nyt myrskyjä tulee siihen aikaan, kun puissa on vielä lehdet. Siinä on riski, että puita alkaa kaatua ajoväylille, ja kaupungissakin sähkölinjojen päälle. Alueella jäädyään vähän eristyksiin, ja veden ja sähkön jakeluun tulee häiriöitä.

Hän lisää myös tulvien määrä samalla kasvaneen.

– Kaupunkitulvia on paljon ja voimakkaita sateita, joissa hulevesiverkoston kapasiteetti ei riitä. Vettä tulee kaduille ja kellareihin ja aiheuttaa teiden sortumia ja vesi- ja sähköongelmia.

Latva-Aho arvioikin häiriötilanteiden olevan siis vain lisääntymään päin. Sitä varten kotivaran tulisi olla kunnossa. Omakotiasujan olisi myös hyvä tarkistaa, onko omassa pihapiirissä esimerkiksi huonokuntoisia puita, jotka voisivat aiheuttaa haittaa kaatuessaan, ja miettiä pitäisikö ne kaataa jo ennakkoon.

Kodeissa ei tarvitse kuitenkaan varautua erikseen sotaan tai syysmyrskyyn, korostaa Latva-aho. Molemmissa tilanteissa tarvitaan perimmiltään samanlaista varautumista. Olennaista onkin laittaa kotivara kuntoon ja miettiä valmiiksi, mitä taitoja noissa tilanteissa tarvitaan – ja käydä niitä myös yhdessä läpi perheen kesken.

Hän painottaa myös vanhan kunnan naapuriavun merkitystä. Jotta apua olisi tarvittaessa helpompi tarjota ja vastaanottaa puolin ja toisin, omakotiasujien olisi hyvä ottaa tavaksi edes tervehtiä naapureitaan aidan yli.

– Ja jos naapurustossa on iäkkäämpää väkeä, niin talvella vaikka vähän auttelisi heitä.

Lisätietoja kotitalouksien varautumisesta löytyy Suomen kansalliselta varautumissivustolta osoitteessa www.72tuntia.fi ja tulipalojen ehkäisemisestä SPEKin verkkosivuilla www.spek.fi/esta-tulipalo. ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Omakotitalon kauppa – mitä ostajan tulee tietää

Omakotitalon ostaminen on monelle elämän suurin taloudellinen päätös. Samalla se on myös juridisesti monimutkainen sopimus, johon liittyy useita riskejä – etenkin, jos talo on käytetty ja sen kunto ei ole täysin selvillä. Useimmat ongelmat kiinteistökaupoissa eivät johdu tahallisesta vilpistä. Ongelmia aiheuttaa se, että osapuolet eivät ole ymmärtäneet vastuitaan ja velvollisuuksiaan ennen kaupan tekoa. Toisaalta on tyypillistä, että kaupan osapuolet ovat toimineet huolellisesti ja niin kuin pitää, mutta tästä huolimatta rakennuksessa ilmenee ongelmia kaupan teon jälkeen.

Ostajan tärkein velvoite on huolehtia selonottovelvollisuudesta eli tehdä huolellinen tarkastus kiinteistöllä ennen kaupan tekoa. Jos ostaja laiminlyö tämän, hän ei voi myöhemmin vedota virheeseen, joka olisi ollut havaittavissa ennakkotarkastuksessa.

Ostajan ennakkotarkastusvelvollisuuden "toinen puoli" on myyjän tiedonantovelvollisuus. Myyjällä on velvoite antaa kaikki sellaiset tiedot ostajalle, joilla voi olla vaikutusta kaupasta päättämiseen.

Moni ostaja luottaa siihen, että kun kuntotarkastusraportti on kunnossa, talon ostaminen on turvallista. Todellisuudessa raportti on usein vain pintapuolinen arvio, joka ei paljasta rakenteiden sisäisiä ongelmia. Ra-

portin lukeminen kriittisesti on tärkeää, ja tarvittaessa kannattaa käyttää omaa asiantuntijaa, esimerkiksi rakennusinsinööriä, joka voi arvioida esim. mahdollisten riskirakenteiden kuntoa. Hyvässä kuntotarkastusraportissa on selkeästi mainittu talon puutteet ja mahdolliset lisätutkimustarpeet. Mikäli näihin tutkimuksiin ei ryhdytä ennen kauppaa, ostaja ottaa mahdollisesti jopa merkittävän riskin.

Ostajan tulee olla realisti talon kunnan suhteen. Erityisesti vanhoissa taloissa voi tulla ilmi yllätyksiä kaupan jälkeen. Kun hankitaan kymmeniä vuosia vanhaa taloa, ostajalla on toivottavasti ainakin jonkin verran joustovaraa budjetissa mahdollisiin yllättäviin korjauksiin liittyen. Rakennusteknisten asioiden lisäksi on syytä tutustua mm. rakennuslupa-asiakirjoihin, kaavaan ja rasitteisiin.

Kauppakirjaluonnokseen on syytä tutustua tarkoin ennen sen allekirjoittamista. Sen sanamuodot määrittävät, mitä osapuolet ovat sopineet – ja mitä eivät. Erityisesti mahdollisiin vastuunrajoituslausekkeisiin on kiinnitettävä huomiota.

Mikäli kiinteistössä havaitaan kaikesta huolellisuudesta huolimatta virhe kaupan teon jälkeen, ostajan tärkeä velvollisuus on reklamoida myyjää kohtuullisessa ajassa ja lain edellyttämällä tavalla eli ilmoittamalla sekä virhe että vaatimukset.

LAKIKOSKI
LAKIASIAINTOIMISTO

– SINUN PUOLELLASI –

Lakikoskelta saat osaavaa ja ihmisläheistä ammattiapua kaikissa lakiasioissasi.

Lakiasiaintoimisto Lakikoski
Vareliuksenkatu 2B, 32200 Loimaa
Puhelin 040 1240 676
info@lakikoski.fi

Oletko jo tutustunut?
omakotilehdet.fi

Omakoti
OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI

Tykkää meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Radiosta tuli suomalaisten yhteinen kansanhuvi

1920-luvulla Suomi oli nuori tasavalta, joka vasta rakensi monia tärkeitä instituutioita. Esimerkiksi säännöllinen yleisradiotoiminta alkoi meillä vuonna 1926, tarkalleen sanottuna perjantaina 9. syyskuuta. Suomen Yleisradio, ystävien kesken Yle, vietää siis tänä vuonna 100-vuotisjuhlavuottaan!

Lähetyksen kuulutti alkaneeksi kulttuuripersoonaa,

oopperalaulaja Alexis af Enehjelm, josta tuli siten Ylen ensimmäinen kuuluttaja. Saman vuoden joulukuussa alkoi muun muassa Markus sedän Lastentunti, joka ilahdutti lapsia huikeat kolmekymmentä vuotta. Ensimmäisenä vuotenaan Yle aloitti myös kielenopetuksen, radioinnit eduskunnasta sekä sinfoniakonserttien lähettämisen.

Aluksi ohjelmia tallennettiin vain kokeeksi, joten Yleisradion ensimmäisiltä vuosilta ei ole harmillisesti säilynyt ohjelmia kuultavaksi. Radio säilyi kuitenkin suomalaisten välineenä 1950-luvun loppuun saakka, jolloin hiljalleen yleistyntynyt televisio alkoi korvata sen kansanhuvina.

Lähde: www.yle.fi

Freepik

Tykkää FACEBOOKISSA!

meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Kitukasvuinen Kouluista Suussa Ällötää Säädetty Arabivaltio Satu-renki

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Sotkevaa **Elokuvan teossa Tuliterä Alut** **MAI-NIO** **AUTS!** **Kamu** **Suo-jia** **Lu-paus** **Kiina, Japani Pih** **Harala Hintsa** **Kuppi** **Ehkä se on...** **Khalifa Leoni** **Bas-set** **Vel-loa** **Hai-sevia** **-joki** **Juhla-Nauru** **Näyt. Suvanto** **Vahvat** **Reikiä AUKI** **Merellä Pitkäripaisia** **Jä-tit** **Matka Level** **Pääkaupunki Karkailut** **Musta-kin** **Kulku-väylä** **-1-** **-uni** **Lei-ville** **Pys-tyssä** **Poi-kia** **Omenan omistaja ?** **Ruuh-kaiset** **Maha -1.** **Nopea luku** **Tottu-mus** **Se pitää!**

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Yhteisöllinen naapurusto kestää kriisit ja lisää viihtyvyyttä

Suomessa on aina osattu rakentaa yhdessä. Ennen sotia maaseudulla ei kukaan saanut taloaan pystyyn yksin, joten kokoonnuttiin kökkään eli talkoisiin, joiden avulla talot rakennettiin kasaan yksi kerrallaan naapureiden avulla. Tänä päivänä monella pihalla on hiljaista, vaikka yhteisöllisyys voisi olla tärkeämpää kuin koskaan.

Kriisit, pandemiat ja ääri-sääilmiöt muistuttavat meitä siitä, että tarvitsemme toisiamme. Jos sähkötkä katkeavat tai tiet tukkeutuvat, naapurin apu voi olla korvaamaton. Yhteisöllisyys ei ole pelkästään nostalginen ihanne, vaan käytännön turvallisuusteko. Kun tunnemme toisemme, huomaamme, myös, jos jotain on vialla. Kun naapureilla on keskinäistä luottamusta, tieto kulkee nopeammin ja apu tavoittaa heidät, jotka sitä eniten tarvitsevat.

Moni suomalainen kuitenkin ujostelee ja välttelee moikkausta kadulla tai odottaa rappukäytävässä, että naapuri ehtii ensin ohi. Mutta mitä jos yhteisöllisyys alkaisikin pienestä? Lainaa ruohonleikkuria, jaa ylimääräiset omenat portin pielessä, tarjoa kimppakyyti kauppaan tai auta vanhempaa naapuria rännien puhdistuksessa. Nämä eleet rakentavat luottamusta ja lisäävät kaikkien hyvinvointia. Lisäksi yhteisöllisyys on myös arjen pieni ilmastoteko. Kun jaamme työkaluja ja autokyytejä, säästämme luonnonvaroja ja pienennämme hiilijalanjälkeä.

Monilla paikkakunnilla kyläyhdistykset, kansalaisjärjestöt ja seurakunnat tekevät jo hienoa työtä yhteisöllisyyden eteen. Mutta jokainen voi aloittaa omasta pihastaan. Voisiko naapurustoon perustaa yhteisen viestintäkanavan, kuten WhatsApp- tai Facebook-ryhmän, jossa jaetaan tietoa ja kuulumisia tai jossa voidaan tarvittaessa pyytää ja tarjota apua arkeen? Tai järjestää pihakirppiksen tai syystalkoot? Antwerpenissa, Belgiassa, kaupunki jopa tukee tällaisia katujuhlia rahallisesti, sillä ne vahvistavat paikallistaloutta, viihtyvyyttä ja yhteishenkeä.

Yhteisöllisyys ei vaadi välttämättä suuria tekoja. Kun naapuri tervehtii portilla, maailma tuntuu vähän turvallisemmalta. Ja ehkä ensi kesänä voittekin vaihtaa omenapiirakan reseptejä samalla, kun haravoitte pihalla yhdessä.

Yhteisöllisyys ei synny hetkessä, mutta se kasvaa jokaisesta hymystä, lainatusta haravasta ja jaetusta omenasta. Hyvä naapuruus saa kotikadun tuntumaan vielä enemmän kodilta.

HENGITÄTKÖ VARMASTI PUHDASTA SISÄILMAA?

**ILMASTOINTIJÄRJESTELMÄN
PUHDISTUKSET SEKÄ MITTAUS- JA SÄÄTÖTYÖT**
SuLVI:n IV-mittauspätevyyden omaavien
ammattilaisten toimesta, yli 17 vuoden kokemuksella.

Kaikille puhdistuksen tilaajille tarkistusmittaus 0 €

Normaalisti 125 €

KATTOJEN PESUT JA MAALAUKSET

Kartoituskäynti 0 €

Kysy myös talon maalausta ja remonttitoita.

Piiripäällikkö Tero Moisio, p. 045 877 4700

Marko Kivinen, p. 045 850 6776

ma-te@mategroup.fi | mategroup.fi

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

Made in
Loimaa

Elämä on tehty unelmista. Loimaalla unelmista tehdään totta!

Loimaa on ylpeästi maaseutukaupunki, jossa yhdistyvät turvallinen arki ja aktiivinen yhteisö. Täällä on tilaa kodille, harrastuksille ja unelmille. Loimaa tarjoaa monipuolisia asumisen vaihtoehtoja, mielenkiintoisia työmahdollisuuksia ja sujuvan arjen palvelut.

Löydä oma paikkasi Loimaalta: koti.loima.fi

Helpompaa AutoElämää myös Forssassa!

Ilmastointihuoltojen hinnat alkaen 59/79€ + lisättävä kaasu

Autohuolto TA-Rengas kuuluu Pohjoismaiden johtavaan autokorjaamo- ja varaosaketju Mekonomeniin. Huollamme ja korjaamme kaikki merkit ja mallit - myös sähkö- ja hybridautot. Myös uuden autosi takuu säilyy huollattamalla meillä.

Tervetuloa asiantuntevan ja palvelevan autohuollon asiakkaaksi!

**Rengassarjan ostajalle auraus-
kulmien tarkastus etuaurauksen
säädöllä (hinta norm. 85€)**

60€

Renkaidenvaihdon ja rengashotellin ajanvaraus:
www.ta-rengas.fi

Uutta: huollon sähköinen ajanvaraus! >>>

Skannaa koodi tai vieraile osoitteessa www.ta-rengas.fi

Mekonomen
Rahoituksella
12kk
korotonta
maksu-
aikaa!

**AUTOHUOLTO
TA-RENGAS**

Mekonomen Forssa
Hämeentie 31 | myynti@ta-rengas.fi
03 422 6900 tai 044 757 9880

Mekonomen
Autohuolto